

ZVEREJNENIE KANDIDÁTOV DO VOLIEB JE DO 11. OKTÓBRA

1. október 2014
Ročník VIII. | číslo 16
ZADARMO
www.bakurier.sk

Rozsudok v kauze PKO padne v októbri

V kauze búrania Parku kultúry a oddychu (PKO) v Bratislave ani v odvolacom konaní na bratislavskom krajskom súde rozsudok nepadol. Predsedníčka senátu utorkové pojednávanie odročila, rozsudok vynesie 21. októbra 2014. V kauze PKO sa spori žalobca spoločnosť Henbury Development, ktorá je majiteľom pozemkov pod PKO s mestom Bratislava o uznanie platnosti právnych úkonov, teda Zmluvy o spolupráci a Preberacieho protokolu a ich dodatkov. Na pojednávaní ako účastník konania vypovedal súčasný primátor Bratislavy Milan Ftáčnik, ktorý bol v čase predaja pozemkov pod PKO poslancom mestského parlamentu hlavného mesta. Podľa Ftáčnika mestskí poslanci schválili predaj pozemkov pod PKO, no nedali súhlas k búraniu budovy. Zmluvu o odstránení budovy PKO tak vtedajší primátor podpísal bez súhlasu mestského zastupiteľstva, podľa mesta je teda neplatná.

Na súde sa mesto s investorom sporia, či v zmysle práva bol potrebný súhlas bratislavského mestského zastupiteľstva k uzatvoreniu Zmluvy o spolupráci, ktorým sa mesto zaviazalo odstrániť stavbu na predávaných pozemkoch. Bratislavská radnica totiž tvrdí, že zmluvy sú pre absenciu súhlasu mestského parlamentu neplatné a predajom pozemkov nebol automaticky vydaný súhlas na vydanie PKO na jeho zbúranie.

(sita)

Dokončenie prestavby Starého Mosta vrátane električky do Petržalky, má byť hotové o dva mesiace neskôr. Oznámil to primátor Bratislavy Milan Ftáčnik, spolu s generálnym riaditeľom investora spoločnosti Eurovia Róbertom Šinálom.

Urobíme všetko pre to, aby ten harmonogram, ktorý bol predložený, bol aj dodržaný. Pretože ten harmonogram nie je možné posúvať, povedal primátor Milan Ftáčnik na kontrolnom dni pri rozostavanom Starom moste. Prestavbu Starého mosta v Bratislave spolu s prvou časťou električkovej trate do Petržalky ukončia o dva mesiace neskôr ako plánovali. Pôvodne hlavné mesto plánovalo ukončiť práce už koncom augusta 2015, pre hľadanie novej munície ešte z druhej svetovej vojny na dne Dunaja sa však práce na moste zdržali. **Nový termín dokončenia projektu je 31. október 2015.**

Práce na búraní pilierov Starého mosta zhotoviteľ obnovil pred týždňom po takmer trojmesačnej prestávke.

(pokračovanie na str. 3)

Termín dokončenia električky do Petržalky presunuli na 31. október 2015

Národný futbalový štadión odobril aj zastupiteľstvo

Výstavbu Národného futbalového štadióna v Bratislave minulý týždeň odobril aj mesto. Poslanci mestského zastupiteľstva schválili na poslednom zasadnutí prenájom pozemku na Bajkalskej, ktorý investor potrebuje na vytvorenie odbočky k budúcemu areálu, pozemok investor potrebuje aj pre získanie stavebného povolenia. Nájom však poslanci podmienili tým, že investor začne za prenájom samotného pozemku, na ktorom štadión bude stáť, platiť komerčné nájomné. Súčasťou štadióna totiž majú byť aj prevádzky komerčného charakteru. Doteraz platil sym-

bolicke nájomné 33 eur ročne, ktoré bolo stanovené ešte za bývalého vedenia mesta. Za prenájom približne 3 000 štvorcových metrov určených na komerciu teraz mesto žiada takmer 48 500 eur ročne. Na októbrom zastupiteľstve ešte musia poslanci schváliť samotnú zmluvu.

Slovania: „dokedy tam budeme mať dieru?“

Na rokovanie o prenájme prišli aj desiatky fanúšikov ŠK Slovan.

(pokračovanie na str. 6)

Až sedem z desiatich kandidátov na primátora ide do volieb pod značkou - nezávislý

Opost primátora Bratislavy chce v novembri zabojsť desať kandidátov. Siedmi kandidáti sa o kreslo primátora uchádzajú ako nezávislí a traja sú straníckimi kandidátmi. O miesto poslanca v mestskom zastupiteľstve sa uchádza 308 kandidátov, čo je o približne štvrtinu viac ako pred štyrmi rokmi.

Primátorské kreslo by chceli získať Ivan Bielik (LSNS), Peter Čiernik (nezávislý), predseda občianskeho združenia Nie ropovodu Miroslav Dragun (nezávis-

lý), i súčasný primátor Milan Ftáčnik (nezávislý s podporou Smeru-SD). Kandidátom je aj Gabriel Karácsony (Priama demokracia). Nezávislého kandidáta Milana Kňazka podporuje KDH. Za stranu Sieť kandiduje Tatiana Kratochvílová, ktorú podporujú aj strany SDKÚ-DS, Most-Híd a SaS. O post primátora sa uchádza ako nezávislý kandidát aj mestský poslanec Ivo Nesrovnal. Kandidačné listiny do určeného času odovzdali aj fotograf Andrej Palacko (nezávislý) a Kristína Ulmanová (nezávislá). O miesto

poslanca v mestskom zastupiteľstve sa uchádza 308 kandidátov. Najviac z nich kandiduje ako nezávislý (54), koalícia Sieť, SaS, Most-Híd, SDKÚ nominovala 46 kandidátov, 45 poslancov kandiduje za koalíciu KDH, OĽaNO a Zmena zdola, 43 kandidátov sa uchádza za koalíciu strán Smer-SD, SNS a Strana zelených. O miesto poslanca v mestskom zastupiteľstve sa uchádzajú aj ďalší kandidáti menších politických strán.

(sita, red)

**INZERUJTE za
VÝHODNÉ CENY,
už od 39 eur!**

Inzercia
inzercia@bakurier.sk
mobil: 0907 919 252

**Najbližšie číslo
vychádza
15. októbra 2014**

Vinotéka Sv. Urbana

Klobučnícka č. 4 | Bratislava

Najširší sortiment slovenských a zahraničných vín,
prémiových koňakov, rumov prírodných destilátov.

Úspech Smeru v komunálnych voľbách očakáva 45,8 % opýtaných

Úspech vládnej strany Smer-SD v jesenných komunálnych voľbách očakáva 45,8 percenta opýtaných. Vyplýva to z telefonického prieskumu agentúry Polis Slovakia v dňoch od 12. do 21. septembra na vzorke 1 312 respondentov.

To, že bude v komunálnych voľbách úspešná KDH, očakáva 16,5 percenta respondentov. Stranu Siet a nezávislých kandidátov označilo zhodne po 12 percent opýtaných, stranu Most-Híd 10,1 percenta respondentov. Od hnutia OĽaNO zas úspech v regionálnych voľbách očakáva 5,4 percenta opýtaných, od strany SDKÚ-DS 5,3 percenta, od SNS 5,2 percenta, nasleduje SaS s 3,7 percentami, NOVA s 3,2 percentami a SMK, od ktorej úspech v komunálnych voľbách očakáva 2,2 percenta opýtaných. Inú stranu alebo hnutie označilo v prieskume 4,4 percenta respondentov, odpovedať nevedelo 20,8 percenta opýtaných. Respondenti pritom mali možnosť viacerých odpovedí.

Agentúra Polis Slovakia okrem iného zistovala, či sú Slováci spokojní s činnosťou primátorov, starostov či poslancov vo svojich mestách a obciach. Spokojných s prácou svojho starostu či primátora je 47,7 percenta opýtaných. Naopak, nespokojnosť s ich prácou v prieskume vyjadřilo 44,8 percenta respondentov. Veľmi

spokojných je 18,1 percenta opýtaných a skôr spokojných 29,6 percenta. S činnosťou starostu či primátora je veľmi nespokojných 22,2 percenta opýtaných a skôr nespokojných 22,6 percenta. Odpovedať nevedelo 7,5 percenta respondentov. S činnosťou mestských či obecných poslancov je spokojných 46,4 opýtaných a nespokojných 37,1 percenta. K činnosti poslancov sa nevedelo vyjadriť 16,5 percenta oslovených.

Ľudí sa v prieskume pýtali aj na to, ktorá strana má v ich obci či meste najschopnejších poslancov, primátora, resp. starostu. Takmer tretina z respondentov - 31,2 percenta si myslí, že je to strana Smer-SD, 15,8 percenta opýtaných odpovedalo, že najschopnejší sú nezávislí. Podľa 11,7 percenta respondentov zas má najschopnejších poslancov alebo primátora, či starostu KDH, 8,8 percenta opýtaných označilo stranu Most-Híd, 4,3 percenta SaS, 4,1 percenta SDKÚ-DS a 3,3 percenta SNS. Podľa 28,3 percenta opýtaných má v ich obci či meste najväčší koalíčný potenciál strana Smer-SD. O KDH si to myslí 15,6 percenta respondentov, o stranu Most-Híd 15 percent, o Sieti 13,2 percenta a o SDKÚ-DS 7,1 percenta opýtaných. Najväčší koalíčný potenciál prisúdilo 7 percent opýtaných strane SNS a 5,5 percenta strane SaS.

(sita)

Obce a mestá musia zverejniť zoznam kandidátov najneskôr do 11. októbra

Obce a mestá musia do 1. októbra ukončiť registráciu kandidátov a do 11. októbra uverejniť zoznam kandidátov na webovom sídle, alebo napríklad na úradnej tabuli v obciach, ktoré nemajú webové sídlo.

Kandidáti, resp. politické strany, ktorí dostali rozhodnutie o nezaregistrovaní, sa môžu pokúsiť podaním na príslušný okresný súd v lehote 3 dni od rozhodnutia komisie domôcť zaregistrovania. Súdy v tomto prípade musia rozhodnúť do 3 dní. Informovala nás o tom riaditeľka odboru volieb, referenda a politických strán Eva Chmelová.

Ako ďalej uviedla, tlač hlasovacích lístkov bude po ukončení registrácie a uplynutí všetkých opravných lehôt prebiehať dvomi spôsobmi. Pre obce do 600 obyvateľov budú tlačiť hlasovacie lístky príslušné okresné úrady. Predsedovia miestnych volebných komisií budú zodpovední za korektúru hlasovacích lístkov

a okresný úrad zabezpečí tlač a ich distribúciu do jednotlivých obcí. Pre obce a mestá nad 600 obyvateľov zabezpečí tlač a distribúciu hlasovacích lístkov ministerstvo vnútra. „Špecifikum týchto volieb je, že voliť a byť volení môžu aj cudzinci, ktorí majú na území obce trvalý pobyt. Volebné miestnosti sa uzatvárajú nie o 22,00 ale o 20,00 hod.“ konštatovala.

K prípadnému odmietnutiu zaregistrovania kandidáta uviedla, že je to možné napríklad vtedy, ak si kandidát politickej strany neuvedomuje, že nemôže byť zároveň splnomocnencom určeným na podávanie kandidátnej listy a na vykonanie prípadných opráv. Ďalej ak chýba vyhlásenie kandidáta, resp. chýba vlastnoručný podpis a keď je nedostatočný počet obyvateľov obce uvedených na petícii. Ako dodala, miestne volebné komisie vyradujú tzv. vymyslených občanov - neexistujúca adresa, neexistujúci občan apod.

(rl)

KANDIDÁTI NA PRIMÁTORA BRATISLAVY ODPOVEDAJÚ

Prinášame odpovede kandidátov na primátora Bratislavy na otázky čitateľov a Bratislavského kuriéra.

1. Podporili by ste projekt, alebo by ste si tento projekt zaradili do svojho volebného programu? Ide o vybudovanie novej železničnej stanice „Bratislava - Stred“. Nová železničná stanica by sa vybudovala v priestoroch prístavu na Prístavnej ulici. Vybudovaním novej železničnej stanice v strede Bratislavy, by sa podľa mňa výrazne zlepšila osobná doprava v centre.

V rámci našej výzvy čitateľom, sa pýta čitateľ bratislavského kuriéra J. Hompora.

2. Ako si predstavujete rozvoj športových a rekreačných aktivít pre obyvateľov Bratislavy do budúcnosti?

Otázka Bratislavského kuriéra pre všetkých kandidátov na primátora Bratislavy.

Peter Čiernik:

1. Bratislava dnes potrebuje predovšetkým opraviť a dobudovať cestnú a električkovú sieť tak, aby sme zabezpečili plnohodnotný každodenný život obyvateľov nášho mesta a dosiahli plynulú dopravu a bezstresové parkovanie. Je zrejmé, že hlavná stanica nevyhovuje dnešným dopravným potrebám a bude potrebné vypracovať odborné štúdie, aby jej umiestnenie zodpovedalo súčasným nárokom na úroveň a dostupnosť dopravných služieb bez ohľadu na finančné skupiny a developerov s dôrazom na potreby obyvateľov a návštevníkov Bratislavy. Podporím každý zmysluplný návrh, ktorý prejde nezávislým odborným posúdením.

2. Vybudovaním centrálného mestského parku a dobudovaním a podporou rozvoja relaxačno-oddychových parkov na území mestských častí, podporou činnosti športových klubov pre vy-

(pokračovanie na str. 7)

Milan Kňazko: Stranícke záujmy mestu škodia

Stredopravé strany sa podľa najsilnejšieho pravicového kandidáta na post primátora Milana Kňazka, nepočuli z veľkej politiky a štiepením zvyšujú šance pre Smer-SD na znovuo vládnutie bratislavského magistrátu. O tejto, ako aj ďalších témach sa Bratislavský kuriér porozprával s Milanom Kňazkom jeden a pol mesiaca pred komunálnymi voľbami.

Tí najväznejší kandidáti majú podporu strán, alebo sú ich nominantmi. Ako vnímate svoje šance?

Nebudem hodnotiť šance, ani prieskumy, hoci sú možno pre mňa priaznivé a viaceré, ktoré boli medializované, ma stavajú do úlohy hlavného vyzývateľa súčasného primátora. No a čo sa týka protikandidátov, už by som asi aj stratil prehľad, kto je alebo už nie je kandidát ktorej strany či koalície.

Myslíte si, že rozhodne stranícka príslušnosť?

Myslím, že stredo-pravé strany v Bratislave opäť ukázali, že sa nepočuli. Nadalej sa štiepia, tvoria rôzne koalície, a každá z nich má svojho kandidáta. Všeci vieme, že to nahráva súčasnému primátorovi M. Ftáčnikovi a strane SMER-SD. Pritom práve posledné roky

ukazujú, že stranícka politika mestu skôr škodia.

V čom konkrétne vidíte zlyhanie?

Stačí sa pozrieť okolo nás. Na jednej strane politické nominácie do odborných funkcií v mestských firmách škodia ich ďalšiemu rozvoju. Na druhej strane, podpora vládneho Smeru neprinesla mestu žiadne zásadné výhody. Po zastavení projektu Filiálka, peniaze

z eurofondov odišli z Bratislavy na dopravné projekty v iných mestách. Rovnakým Košice si vybojovali v rámci eurofondov viac ako 70 mil. eur na prípravu Európskeho hlavného mesta kultúry, bratislavský magistrát sa pripravou na slovenské predsedníctvo v EÚ v r.2016, ani nezačal poriadne zaoberať.

Niektoré médiá aj vás ozna-

čujú za kandidáta strany KDH.

Opäť pripomínam, že kandidujem ako občiansky kandidát. Odovzdal som háčky s viac ako 2000 podpismi podporujúcimi moju kandidatúru. Ako som už povedal aj v minulosti, ak ma nejaká strana podporí, beriem to ako jej rozhodnutie. Myslím si však, že bratislavský volič vie robiť rozhodnutia aj bez odporúčania politických strán.

Napriek tomu budete v prípade zvolenia ako primátor musieť spolupracovať s politickými stranami.

Ja som človek, ktorý vie spolupracovať a hľadať kompromisy. Mnohé problémy v Bratislave vyplývajú práve z chýbajúcej komunikácie, či už medzi magistrátom a mestskými časťami, čo bol napríklad aj prípad výrubu stromov na Trenčianskej ulici, alebo medzi primátorom a poslancami zastupiteľstva.

Trúfate si byť práve tým spájajúcim článkom medzi pravicovými koalíciami, ale aj koalíciou vedenou stranou SMER-SD v zastupiteľstve?

Politika má byť prostriedok a nie cieľ. Bol som pritom, keď sa zjednocovali pravicové strany do SDK, čo nakoniec znamenalo zmenu

v smerovaní Slovenska. Viem veľmi dobre, že hľadanie kompromisov nie je ľahké, ale zároveň mám aj tú skúsenosť, že ak sa chce dať sa to. Jedine takýmto spôsobom sa dá dosiahnuť zmena, ktorá prinesie ľuďom prácu, lepší život. Myslím, že po tomto volebnom období, kedy napriek väčšine v mestskom zastupiteľstve pravicové strany nedokázali presadiť zásadné zmeny v meste, potrebuje Bratislava na magistráte práve aj tento typ skúsenosti.

A čo spolupráca so SMER-SD?

SMER mal primátora štyri roky, výsledky jeho práce nechám hodnotiť Bratislavčanov. Osobne si však myslím, že okrem posledných 4-5 mesiacov pred voľbami sa tu prakticky nič zásadné nepohlo dopredu. Na druhej strane, ak si riešenie problému bude vyžadovať to, aby som požiadal o stretnutie ministra zo SMER-SD, nemám s tým žiadny problém. Keď bolo treba ísť za ministrom Lajčákom, ohľadne prípravy Bratislavy na slovenské predsedníctvo v EÚ, išiel som a do vládneho materiálu sa nám podarilo presadiť pripomienku, aby sa v rámci rozpočtu rátať aj s potrebami hlavného mesta.

V meste sa objavili už aj vaše billboardy. Ako financujete svoju kampaň?

S billboardami sme začali neskôr ako iní kandidáti, preto som časť ušetrených peňazí venoval na charitatívne účely. Mojmimi zásadami boli vždy čestnosť a otvorenosť, a na tom nič nemienim meniť. Aj preto všetky príspevky a výdavky idú cez transparentný účet. Zároveň s každým, kto sa rozhodne prispieť mi na kampaň, podpíšem memorandum, v ktorom sa zaväzujem k transparentnosti a otvorenosti, presadzovaniu verejného záujmu a zvyšovaniu efektivity mesta.

Akýkoľvek príspevok prijmem jedine cez transparentný účet, pričom s každým darcom podpíšem spomínané memorandum. Všetko bude teda transparentné a verejné. Hoci mnohí kandidáti nefinancujú kampaň cez transparentný účet, ja to považujem za nevyhnutnosť. O verejnej kontrole netreba len hovoriť, treba tak hlavne konať. Ak by som bol vo voľbách zvolený za primátora, budem zásady transparentnosti, otvorenosti, odbornosti namiesto straníckych nominácií a verejnej kontroly presadzovať aj vo fungovaní mesta a magistrátu.

(bak)

Termín dokončenia výstavby električky do Petržalky presunuli na 31. október 2015

(dokončenie zo str. 1)

Najskôr sa začal búrať tretí pilier, z ktorého sa odstráni kamenné obloženie. Na pomoc rozoberaniu majú prísť aj lode s ťažkými mechanizmami, ktorými zbúrajú betónový pilier. Rovnako odstránia aj štvrtý pilier. Odstraňovanie jedného piliera má podľa zhotoviteľa stavby trvať približne 45 dní. Zbúrané piliere nahradí jeden nový, ktorý by mal podľa odhadov stáť do konca štvrtého mesiaca budúceho roka. Do 20. októbra tohto roka by mal zhotoviteľ stavby ukončiť aj prípravu montovne na petržalskej strane Dunaja, z ktorej sa bude potom vysúvať nad rieku nová konštrukcia Starého mosta. V súčasnosti ju vyrábajú vo Vítkoviciach.

Výstavba trate obmedzí nielen Einsteinovu

Výstavba električkovej trate v Petržalke na čas obmedzí aj verejnú dopravu na Einsteinovej ulici. Pravdepodobne od novembra bude odstavená jedna časť Einsteinovej ulice a jedna časť diaľnice.

Celá Štúrova ulica by mala byť hotová na jar budúceho roka. Centrum mesta ale postihne prestavba koľajníc na Jesenského ulici, a to počas leta budúceho roka. Cez letné prázdniny preto vylúčená električková doprava a električky do Karlovej Vsi a Dúbravky budú jazdiť cez tunel.

Projekt prestavby Starého mosta v posledných mesiacoch zdržalo hľadanie mož-

nej nevybuchnutej munície v Dunaji. Práce na búraní pilierov Starého mosta zastavili koncom júna. Špecialisti po prieskume dna Dunaja usúdili, že zhotoviteľ môže začať s búracími prácami, ak dodr-

ží navrhnutý technologický postup a strojové vybavenie. Zhotoviteľovi však odporúčili, aby bol pri prácach opatrný a sledoval priestor, kde sa bude pracovať.

(rl, sita)

Montáž novej konštrukcie si vyžiada podporné plavidlo

O možných rizikách dokončenia Starého mosta a tempe výstavby električky do Petržalky, sme pri Dunaji oslovili generálneho riaditeľa zhotoviteľskej firmy Eurovia Róberta Šinályho.

Ako uviedol, v prípade hrozacej povodne by išlo o určité riziko, pretože „pri montáži a vysúvaní ocelej konštrukcie, tak ako pri demontáži, budeme potrebovať podporu, ktorá bude na plavidle“. Podľa neho ale spoločnosť má k dispozícii monitoring stavu hladiny Dunaja s desaťdňovým predpokladom. „Takže tie informácie máme a budeme vedieť včas, aby sme s tým nemali problém“. Ako podotkol je možné, že v prípade extrémneho stavu hladiny Dunaja budú musieť byť práce prerušené.

Na otázku prečo sa na Štúrovej ulici pracovalo

málo, alebo vôbec, navýše sa na nej v lete urodili parádajky Richard Šinály uviedol: „Postup prác má vzájomné nadväznosti. Na začiatku sa preložila kanalizácia a následne vodovod a práce postúpili od Štúrovej smerom k Šafárikovmu námestiu. Potrebujeme dorobiť preložky káblovodu a aby sa preložili siete. Potom sa môžeme s prácami vrátiť na Štúrovu a prerobiť elektrické káble, káble informačných systémov a pod“. Podľa neho sa nedá pracovať všade naraz, pretože to technologicky nie je možné.

Pokiaľ ide o materiál z pilierov ktoré sa budú demontovať, ten sa využije sa na stavbu nového piliera v závislosti od toho v akom stave kvality budú kvádre. Spevňovanie sa týka podlažia a tela piateho piliera a tento pilier bude zvýšený kvôli plavebnej dráhe.

(rl)

Pozastavené peniaze z eurofondov na dopravu uvoľnili

Ofinancovaní projektu električky do Petržalky boli pochybnosti medzi niektorými mestskými poslancami. Vyplývali z pozastavenia preplácania európskych projektov v operačnom programe Doprava. Túto informáciu pred časom potvrdilo aj ministerstvo dopravy, aj ministerstvo financií.

Hovorca Ministerstva dopravy Martin Kóňa uviedol: „Preplácanie projektov v našom operačnom programe bolo niekoľko mesiacov pozastavené, rovnako ako v ďalších deviatich operačných programoch. Financovanie všetkých našich projektov, vrátane Starého mosta, však prebiehalo normálne, a to z národných zdrojov. Peniaze v operačnom programe Doprava už Brusel uvoľnil, a to po úspešnej kontrole (audite), ktorý nenašiel

v OPD žiadne pochybenia.“

Prestavba Starého mosta je spolu s vybudovaním električkovej trate zo Šafárikovho námestia po Bosákovu ulicu súčasťou prvej etapy budovania Nosného dopravného systému v Bratislave. Starý most rekonštruje Združenie MHD – Starý most, ktoré mesto vybralo vo verejnom obstarávaní. Je zložené z firmami Eurovia SK, Eurovia CS a SMP CZ. Projekt bude stáť 58,8 milióna eur bez DPH. Na prestavbu Starého mosta mesto získalo nenávratný finančný príspevok z eurofondov. Na financovanie projektu sa bude z 85 percent podieľať Európska únia, desať percent prispeje štát a päť percent zaplatí mesto. Podmienkou je, že projekt musí byť dokončený a vyfakturovaný do konca roka 2015.

(rl, sita)

Osobný prístav je pre rozvoj turizmu nevyhnutný

Bratislava akútne potrebuje nový osobný prístav, pretože ten súčasne nie je dobrou vizitkou hlavného mesta, ktoré ročne navštívi do milióna turistov. Mnohí z nich prichádzajú práve po rieke. Aktivisti z iniciatívy Bratislava otvorene podali nedávno podnet na Pamiatkový úrad SR, ktorým žiadajú prešetrenie záväzného stanoviska k rekonštrukcii budovy Osobného prístavu v Bratislave.

Členovia iniciatívy si myslia, že záväzné stanovisko vydané Krajským pamiatkovým úradom je v rozpore s prijatými zásadami na ochranu pamiatkovej rezervácie, ako aj s územným plánom hlavného mesta. Informoval o tom Matej Vagač z iniciatívy Bratislava otvorene.

„Žiadame prešetriť vydané rozhodnutie a záväzné stanovisko Krajského pamiatkového úradu v Bratislave. Sme presvedčení o tom, že tieto vydané stanoviská neboli vypracované v zmysle zásad pamiatkovej rezervácie ako aj v kontexte celkovej chránenej panorámy Bratislavy a budovy Slovenského národného múzea ako národnej kultúrnej pamiatky,“ informoval Vagač. Podľa riaditeľa kancelárie primátora Lubomíra An-

drassyho, pred vydaním stanoviska zapracovali pripomienky verejnosti, týkajúce sa najmä parkovania turistických autobusov, ako aj riešenia promenády pre cyklistov. Mesto podľa neho revitalizáciu Osobného prístavu podporuje. „Projekt podporí cestovný ruch a podarí sa nám tiež zmodernizovať lukratívnu časť nábrevia Dunaja,“ povedal Andrassy po verejnej diskusii.

Ako informoval v marci riaditeľ Považan, počas prípravy mal projekt niekoľko variantov, pričom jeho výsledná podoba zodpovedá požiadavkám územného plánu a magistrátu, ako aj rozvoju turistického ruchu mesta. „Pre investora bola od začiatku a stále je kľúčová rekonštrukcia samotnej budovy, ktorá už po technickej stránke nevyhovuje štandardom na kvalitnú prevádzku. Rovnako nezodpovedá estetickým požiadavkám uvítania návštevníkov Bratislavy, ktorí prichádzajú do hlavného mesta vnútrozemskou vodnou cestou,“ uviedol Považan a dodal, že v rámci prípravy projektu rekonštrukcie osobného prístavu sa uskutočnila verejná diskusia spojená s prezentáciou za účasti odbornej aj laickej verejnosti.

(red, sita)

PRIESKUM: Súboj M. Kňazka s M. Ftáčnikom o post primátora je zatiaľ tesný

Podľa reprezentatívneho prieskumu verejnej mienky, ktorý sa uskutočnil 22.-27. septembra 2014, sú naďalej jasnými favoritmi na primátora Bratislavy Milan Kňazko a Milan Ftáčnik. Kňazko zostáva aj po oficiálnom odovzdaní kandidátnych listín jediným kandidá-

tom, ktorý má šancu vyhrať súčasného primátora Ftáčnika. Oproti majú sú obaja favoriti vyrovnanjší.

V súvislosti s nadchádzajúcimi komunálnymi voľbami si drvivá väčšina Bratislavčanov (97 %) myslí, že primátor musí v prvom rade poznať problémy Bratislavy a Brati-

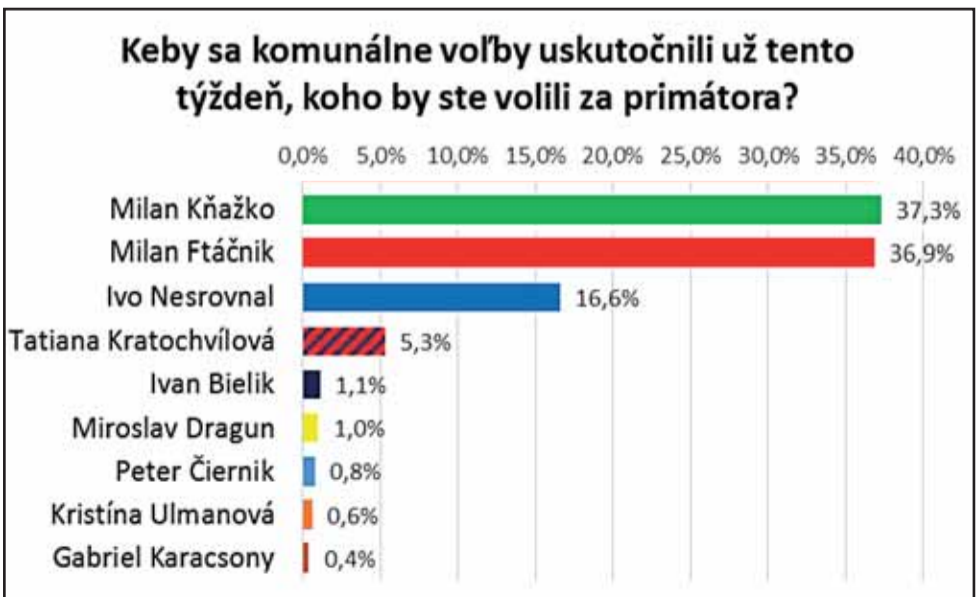
slavčanov. 52 % Bratislavčanov súhlasí, že sa za 4 roky podarilo Bratislavu posunúť vpred, no 81 % zdieľa názor, že Bratislava potrebuje zmenu, inak veci nebudú fungovať. 66 % Bratislavčanov si myslí, že pravica sa mala dohodnúť na jednom kandidátovi.

Z kandidátov na primátora pozná drvivá väčšina Bratislavčanov stále iba Milana Ftáčnika a Milana Kňazka. Iva Nesrovnala pozná každý druhý Bratislavčan (52 %), Ivana Bielik pozná 30 % Bratislavčanov, Petra Čiernika a Tatanu Kratochvílovú pozná 20 %. Ostatných kandidátov pozná menej ako 10 % voličov.

Ak by sa komunálne voľby uskutočnili tento víkend, 36,9 % voličov by dalo hlas súčasnému primátorovi Milanovi Ftáčnikovi a 37,3 % Milanovi Kňazkovi. Ivo Nesrovnal by získal 16,6 % hlasov, Tatiana Kratochvílová 5,3 % hlasov, ostatní kandidáti by získali okolo 1 % hlasov alebo menej. Volieb by sa zúčastnilo 39 % voličov.

Bratislavčania, ktorí povedali, že nepôjdu voliť, uvádzali ako najčastejšie dôvody, že sú znechutení z politiky (30 %) alebo si nemajú si z koho vybrať (27 %). Zvyšok sa buď o politiku nezaujíma (16 %), bude odcestovaný (7 %), je imobilný (5 %), nemá čas (3 %) alebo nevedel či nechcel odpovedať (16 %).

(bak)

zdroj VisioStat

Kuriér zaostril Na Karloveskej stačilo zaimprovizovať

Predtým, ako hlavné mesto spolu s dopravným podnikom začali opravovať časť električkovej trate v Dúbravke, museli vedieť, aký je stav starých a nevyužívaných zastávok na dúbavských Horných a Dolných Krčáčoch.

Napriek tomu, po zriadení náhradnej autobusovej dopravy do Karlovej Vsi, nechali cestujúcich nastupovať a vystupovať pod rozpadajúcej sa prístreškové ruiny. Bratislavský kuriér na to v jednom z minulých čísel upozornil.

Našej pozornosti nešla aj ďalšia nepohodlná nečinnosť kompetentných, ktorá sa týka improvizovaného prestupovania cestujúcich na autobus alebo električku na zastávke MHD Borská v Karlovej Vsi. Stačilo vybrať jeden diel na každej strane z oplotenia ktoré je okolo zastávok, nakresliť do-

časné oranžové priechody pre chodcov pri prestupných bodoch a bol by pokoj. Takto sú vodiči vystavovaní každodennému stresu z možného stretu s chodcami a chodci možnej kolízii s autami jazdiacimi po Karloveskej ulici. Málokto, ak vôbec niekto, prechádza cez neďaleký riadny priechod pre chodcov. Väčšinou chcú cestujúci svoj prestupový spoj čo najskôr stihnúť. Aj preto sa na autobus, alebo električku ponáhľajú a prebiehajú cez cestu priamo zo zastávky. Navyše, pre mnohých, najmä starších ľudí je to väčšia obchádzka.

Okrem toho mohol mestský dopravca na prechodnú dobu zmeniť hlasovú nahrávku v električkách, ktorá by upozorňovala cestujúcich na potrebu prestupu na autobus na zastávke Borská. Magistrát a dopravný podnik mohli na istý čas vyjsť ľuďom v ústrety, stačilo málo. Zatiaľ sa tak nestalo.

(rl)

Mesto prijalo „deklaráciu proti špekuláciám s pozemkami“

V Petržalke sa až do prijatia nového územného plánu mesta nebudú prenajímať, predávať či zamieniať mestské pozemky v centrálnej osi sídliska pri Chorvátskom ramene. Mestskí poslanci schválili uznesenie, ktoré pripravili signatári petície Chceme pri Chorvátskom ramene park, nie štvorprúdovku v spolupráci s námestníkom primátora Jánom Budajom. Okrem

zákazu manipulácie s pozemkami v okolí Chorvátskeho ramena uznesenie chráni pred predajom aj petržalské verejné parkoviská a parky. Zákaz platí až do prijatia nového územného plánu mesta, ale aj samotnej zóny centrálnej osi Petržalky. Ešte predtým musí mesto dokončiť generel dopravy a zelene.

(bak)

Nové mestské karty fungujú už aj v dopravnom podniku

Od augusta sprevádzal majiteľov nových typov Bratislavských mestských kariet problém. Karty sa totiž nedali aktivovať a nebolo na ne možné kúpiť predplatné cestovné lístky. Minulý týždeň dokončil Dopravný podnik spolu s dodávateľom upgrade systému. V predajniach DPB si tak môžete kúpiť električku aj s novým typom karty. Nové karty však zatiaľ nebudú fungovať pri kúpe na Multi-

funkčných samoobslužných automatoch umiestnených v obchodných centrách a rovnako ani na infotermináloch umiestnených v predajniach DPB. Nový systém akceptujúci aj nové karty by na nich mal byť spustený 8. októbra. Všetky platné BMK vydané s pôvodným čipom sú v multifunkčných samoobslužných automatoch a infotermináloch naďalej akceptované.

(bak)

Prvý multifunkčný informačný terminál osadili pri Osobnom prístave

Pri Osobnom prístave na Fajnorovom nábreží sprevádzkovali 22. septembra prvý multifunkčný informačný terminál určený občanom a návštevníkom mesta. Je dielom spoločnosti Fox One - člen oblastnej organizácie cestovného ruchu „BTB“.

Vybudovanie a prevádzka prvého multifunkčného terminálu zahŕňa interaktívnu mapu a „Free wifi“. Projekt je financovaný z vlastných peňazí spoločnosti bez akejkoľvek inej finančnej podpory alebo dotácií. Cieľom projektu je modernizácia technológií v bývalých telefónnych kabinách, náhrada telefónnych automatov za multifunkčné informačné zariadenia. Majú zvýšiť informovanosť a bez-

pečnosť poskytovania služieb nielen pre obyvateľov mesta ale aj pre jeho návštevníkov. Je súčasťou budovania interaktívneho multifunkčného informačného systému v hlavnom meste i v ostatných mestách SR. Má podporiť rozvoj cestovného ruchu, nepretržitý bezplatný prístup k aktuálnym informáciám a možnosť komunikácie 365 dní v roku, 24 hodín denne. Ďalšou z priorít je propagácia aktivít mesta, podujatí organizovaných mestom a podpora mestských inštitúcií, zabezpečenie jednoduchaj a dostatočnej orientácie občana i návštevníka mesta prostredníctvom informačnej diaľnice, ako aj free wifi.

(red, rl)

Penta ide stavať Rezidenciu Pri mýte

Vuplynulých dňoch nadobudlo právoplatnosť územné rozhodnutie pre developerský projekt Obytný súbor Škultétyho. Projekt ale dostal nový názov – Rezidencia Pri mýte. Ide o v súčasnosti najväčší rezidenčný projekt spoločnosti Penta Investments.

Projekt má priniesť bývanie rodinného typu s rôznymi bytmi a s dôrazom na zeleň. Budúca lokalita obytného súboru je medzi Račianskou ulicou, Kominárskou a Škultétyho.

Výstavba sa má robiť v dvoch etapách, v tej prvej bude postavených 134 bytov. Stavebné práce sa majú začať v prvom kvartáli roku 2015 po udelení stavebného povolenia.

V rámci prvej etapy postaví developer štyri bytové domy so šiestimi až ôsmimi nadzemnými podlažiami. Súčasťou celého projektu budú, okrem plánovaných 335 bytov, aj priestory občianskej vybavenosti s rozlohou viac ako 1000 m² a k dispozíciou má

byť 767 parkovacích miest.

Autorom architektonického konceptu je slovínská kancelária Arhitektura Krušec a krajinnú architektúru projektu a návrh sadových úprav navrhlo štúdio AKKA tiež zo Slovinska. Na projekte autorsky spolupracovalo aj slovenské štúdio Vallo Sadovský Architects.

Súčasťou projektu bude promenáda, park, či polosúkromné zóny určené pre rezidentov. Okrem už spomínaného tienenia lodžii, ktoré umožní znížiť použitie klimatizácií. Chýbať nemajú moderné ekologické prvky v podobe solárnych panelov na ohrievanie vody a nabíjacie stanice na elektromobily.

Na základe viacerých diskusií sa Penta Investments rozhodla uvoľniť 230-tis. eur a spolufinancovať niektoré aktivity mestskej časti zamerané na obnovu a rozvoj, podporu aktivít pre deti a mládež i seniorov, ktoré priebežne konzultuje s predstaviteľmi mestskej časti.

(red, rl)

Názory na meškanie prac na Starom moste a okolí

Vsúvislosti s oddialením termínu ukončenia prác na obnove Starého mosta a výstavby prvej etapy nosného systému v úseku Šafárikovo námestie - Bosákova ulica z 31. augusta na 31. októbra 2015, sme oslovili troch poslancov mestského parlamentu a jedného aktivistu.

Ako hodnotíte oddialenie termínu dokončenia o dva mesiace a skutočnosť, že na Štúrovej ulici sa v lete urodili paradajky...

Vladimír Dula, ekonóm, aktivista:

„Súčasný stav na povrchu nevyznieva presne o všetkom, koľko toho už v zemi urobili, resp. koľko toho ešte neurobili a musia urobiť. To omeškanie vyzerať reálne na tri až štyri mesiace. V súvislosti so zdržaním na pilieroch je zrejme, že môže dôjsť k omeškaniu bez ohľadu na vôľu ľudí až o šesť mesiacov. Formálne posunutie o dva mesiace je kozmetickou úpravou a nemá podľa všetkého reálne podklady“. Ako uviedol, pokiaľ ide o zdržanie prác kvôli pilierom „tá opatrná demontáž sa mohla vykonávať bez toho, aby som sa niekoho pýtal. Ak som raz autorizovaný stavebný inžinier, tak viem, že to viem urobiť aj bez toho, aby mi ministerstvo vnútra dávalo vyjadrenia“.

Vašimi očami anketa

Katarína Augustinič, mestská poslankyňa:

„Vidím to veľmi kriticky, pretože sme rozkopali Štúrovu ulicu a znepríjemnili sme život obyvateľom a miestnym podnikateľom, ktorí zatvárajú svoje prevádzky a nič sa tam nerobí. Síce sa deklaruje, že zdržanie bolo kvôli možným mánam, ale ja mám obavu, že to súvisí s pozastavením eurofondov“. Ako upresnila, ide zatiaľ o nepotvrdené informácie. Dodala: „Keď aj máme nejaké míny v Dunaji, tak prečo potom nerobíme Štúrovu ulicu?“

Jozef Uhler, šéf dopravnej komisie mesta:

„Posun termínu vnímam ako ohrozenie, pretože ešte nevieme, čo nás čaká na budúci rok. Akonáhle by niekde vznikla buď archeologická vykopávka, alebo niečo podobné, budeme mať veľké ťažkosti s čerpaním európskych prostriedkov a môže sa stať, že to bude až nemožné“. Je škoda, že sa problémom možných bômb nezaoberal dodávateľ skôr, pretože tá teoretická hrozba tam existovala a mali o nej vedieť.

(rl)

Nesplnené sľuby americkej ambasády na programe miestneho zastupiteľstva

Na minulotýždňovom zasadnutí Miestneho zastupiteľstva Starého Mesta vystúpil poslanec Martin Borguľa s výzvou, aby americká ambasáda uskutočnila opatrenia, ku ktorým ju zaväzuje uznesenie Miestneho zastupiteľstva hlavného mesta Bratislavy z 22. mája 2014.

Podľa jeho slov americká ambasáda ani štyri mesiace po odsúhlasení predĺženia zmluvy o nájme pozemkov, na ktorých stojí bezpečnostný plot na Hviezdoslavovom námestí, neuskutočnila opatrenia, ktorými bolo toto predĺženie podmienené. Podľa uznesenia mala ambasáda odstrániť skladovací kontajner, parkovacie miesta pred budovou veľvyslanectva a začať hľadať nové priestory, kam svoje zastupiteľstvo v budúcnosti presťahuje. „Zatiaľ bol odstránený len skladovací

kontajner. Autá veľvyslanectva naďalej parkujú priamo na námestí. Ambasáda sľúbila uskutočniť aj ďalšie kroky na skrášlenie priestoru okolo bezpečnostného plotu, ktorý špatí vzhľad námestia, a to vybudovať zeleň medzi budovou a námestím. Zatiaľ však stále zostáva len pri slovách“, povedal vo svojom stanovisku Martin Borguľa.

Výzvu americkej ambasáde na dnešnom zasadnutí zastupiteľstva adresoval starosta Starého Mesta Táni Rosovej. Tá prisľúbila, že podnikne kroky, aby sa situácia začala konečne riešiť. „Pani starostka povedala, že pošle veľvyslanecovi USA list, v ktorom ho vyzve, aby ambasáda uskutočnila sľúbené opatrenia v čo najkratšom čase“, uviedol na záver Martin Borguľa.

(bak)

Obchodnaulica.sk
obchody | gastro | zábava v centre Bratislavy

Rozhodný primátor v prospech mesta

SPOLU SME BRATISLAVA
www.knazko.sk

Kňažko predstavil program Fungujúca Bratislava

Kandidát na primátora Milan Kňažko predstavil v utorok 30. septembra pred médiami svoj program riešenia kľúčových problémov hlavného mesta. Podľa neho mesto dnes efektívne nefunguje. Priblížil aj niektoré, podľa neho chronické problémy a návrhy na ich riešenie.

Milan Kňažko prišiel pred novinárov s materiá-

lom pod názvom Fungujúca Bratislava, v ktorom sa v desiatich bodoch venuje hlavným témam mesta. Ide najmä o problematiku lepšieho financovania, skvalitňovania dopravy, zlepšenie legislatívneho postavenia hlavného mesta. Zaoberá sa v ňom ďalej aj otázkami parkovania, hromadnej dopravy, cyklistikou, či vzťahom samospráva – developer. Priestor dostávajú aj soci-

álne témy, životné prostredie, či transparentnosť.

Milan Kňažko chce novelizovať zákon hlavnomeste. "Bratislava reprezentuje celé Slovensko, podľa toho budem aj žiadať peniaze pre hlavné mesto," konštatoval. Rovnako sa chce venovať sporu medzi Štatistickým úradom SR a registrom obyvateľov, pretože podľa neho tým, že štatistický úrad eviduje menší počet oby-

vateľov, dostáva Bratislava podstatne menej peňazí. Pokiaľ ide o verejnú dopravu, v nej chce podporovať nosný dopravný systém na báze koľajovej dopravy v kombinácii so záchytnými parkoviskami. Samostatným bodom programu je podľa neho aj presadzovanie tzv. kompletných ulíc, ktoré budú brať zreteľ na peších aj cyklistov.

Milan Kňažko chce v súvislosti s transparent-

nou samosprávou skončiť so straníckymi nomináciami do mestských podnikov a organizácií. V súvislosti s problémami s vonkajšou reklamou, chce ako úspešný kandidát na primátora **vydať okamžitý zákaz nových bilbordových plôch na mestských pozemkoch a chce riešiť postupné odstránenie všetkých nelegálnych reklamných plôch.** V sociálnej oblasti

má mesto pod jeho vedením **podporovať vznik denných stacionárov a služieb opatrovateľského typu pre seniorov, ale aj asistenčnú službu a poradenstvo pre sociálne znevýhodnených.** Podrobné informácie o programe Fungujúca Bratislava je na stránke www.knazko.sk.

(red)

Wüstenrot
Teatro

Bratislavské
Hudobné
Divadlo

Teatro Wüstenrot, Trnavské mýto 1, 831 04 Bratislava. www.gedur.sk, gedur@gedur.sk, 02/50 22 87 39.

Predpredaj vstupeniok: Ticketportal, pokladňa Teatro Wüstenrot, Agentúra Kováčová

wüstenrot

Generálny partner divadla

01.10.
09:30 / 12:30
streda

02.10.
09:00 / 12:00
štvrtok

03.10.
09:00 / 12:00
piatok

Frankenstein
Anglické divadlo

20.10.
19:00 / pondelok

Lordi

Opäť skvelá komédia v Teatro Wüstenrot.
Hrajú M.Kramár, J.Vajda a P.Šimun

27.10.
19:00 / pondelok

Ocko

Celosvetovo úspešná komédia z Islandu z Romanom Pomajbom

06.10.
19:00 / pondelok

Hľadá sa nový manžel

Komédia plná originálnych nápadov.
J. Pročko, Z. Tlučková a M. Labuda ml.

21.10.
19:00 / utorok

Mandarínková izba

Komédia plná francúzskeho espritu a šarmu

28.10.
19:00 / utorok

Šialené nožničky

Najúspešnejšia detektívna komédia na svete!

13.10.
10:00 / pondelok

HAMLET

Svetoznáma tragédia W. Shakespeara
Predstavenie pre školy

23.10.
19:00 / štvrtok

ABBA

Revival koncert

13.10.
19:00 / pondelok

HAMLET

Svetoznáma dráma

24.10.
19:00 / piatok

Římské noci

Vynikajúce české predstavenie

16.10.
19:00 / štvrtok

Sbohem, zůstávám

Výnimočná česká komédia

25.10.
19:00 / sobota

Banánová veľryba

Talkshow Haliny Pawlovskej

DALIBOR JANDA
HOŠŤ: JIŘINA ANNA JANDOVÁ
22.11.2014

19.12.2014
OLYMPIC

Do budúceho leta pribudne v meste sto nových autobusov

Vozový park bratislavského dopravcu sa rozrastie o sto nových autobusov. Nákup päťdesiatich vozidiel už bol schválený, Dopravný podnik Bratislava však chce využiť výhodný úver a nakúpiť tak ešte ďalších päťdesiat. Minulý týždeň záměr dopravcu schválilo mestské zastupiteľstvo.

Takmer 150 autobusov je dávno po životnosti, je to približne tretina vozidlového parku autobusov. Devätnásť autobusov tento rok vyradí odborná komisia. „Do dennej výpravy však potrebujeme pre cestujúcich zabezpečiť približne 380 autobusov, čiže nový vozopark výrazne zlepši situáciu v MHD. Samozrejme, budú to všetko komfortné nové vozidlá s modernými funkciami, vrátane kamerového systému, klimatizácie a nízkopodlažnosti pre zdra-

votne ťažko postihnutých občanov,“ uviedol predseda predstavenstva a generálny riaditeľ Dopravného podniku Bratislava Lubomír Belfi. V takejto výmene vozového parku by chcel dopravca pokračovať. „Aby dopravca pokračoval,“ uviedol predseda dopravnej komisie Jozef Uhler. Podľa neho je vo vozovom parku napríklad ešte 60 autobusov Karosa z roku 1992. „Ich oprava je drahá a problém je aj dostať náhradné diely,“ dodal Uhler. Prvý nový autobus bude dodaný koncom septembra, ďalšie v októbri. Sto nových autobusov by malo po Bratislave jazdiť do leta 2015.

(pj)

Devínsku cestu začnú sanovať najskôr na jar

Devínska cesta, ktorá je od začiatku septembra pre zosuv pôdy prejazdná len v jednom pruhu, bude provízorne chránená fóliou. Tú umiestnia na problematické časti svahov. Dočasné riešenie má cestu chrániť až kým svah trvalo nespევnia. Statický a geologický posudok mestu ponúka niekoľko možných alternatív sanácie svahu. „Najvhodnejšia bude asi tá, že urobíme pilóny, čím svah spevníme a zároveň zastavíme premávku na ulici, ktorá je nad svahom,“ uviedol primátor Milan Ftáčnik. Cena alternatív sa pohybuje

od 300 po 500 tisíc eur. Podľa primátora v súčasnosti na ceste nehrozí nebezpečenstvo. Najbližšie je potrebné orezať stromy, ktoré pravdepodobne statike svahu veľmi škodia. Prvý statický posudok bol v mieste Devínskej cesty robený už po minuloročných povodniach. „Z toho posudku vyplývalo, že približne 40 % cesty je úplne nebezpečných, to sa po povodniach vyhodnotilo a potom sa neurobilo už vôbec nič,“ uviedla starostka Karlovej Vsi Iveta Hanulíková. Svah môžu začať sanovať najskôr na jar budúceho roka.

(pj)

Národný futbalový štadión odobrilo aj zastupiteľstvo

(dokončenie zo str. 1)

Tí nezapreli svoje skúsenosti v skandovaní a povzbudzovaní. Počas rokovania niekoľkokrát prerušili poslanecké výstupy hlasnými pokrikmi. „Mesto chce štadión, dokedy tam budeme mať diery?“ zaznelo napríklad z úst fanúšikov. Po poslednom hlasovaní pripomínala atmosféra v predsáli Zrkadlovej siene skôr nadšené tribúny po strelení gólu. Poslanci si dokonca vy počuli aj známe skandované dá-kuje-me!

Výstavba Národného futbalového štadióna by mala stáť približne 70 až 72 mil. eur. Na výstavbu vláda SR vyčlenila zo svojich rezerv 27 miliónov eur. Na mieste Tehelného poľa by mal vyrásť nový štadión s kapacitou viac ako 20-tisíc miest. Investor počíta aj s výstavbou komerčných objektov, pribudnúť by tu mala administratívna budova, obchody či ubytovacie kapacity.

(pj, sita)

Som osamelá matka, ktorá sa stará o 6 ročného syna, ktorý práve začal chodiť do školy. Potrebovala by som, aby mi zamestnávateľ upravil pracovný čas tak, aby som mohla syna ráno odprevádzať do školy. Nevieť však, či s tým bude zamestnávateľ súhlasiť, lebo máme pevne stanovený skorší začiatok práce. Tiež by som potrebovala vedieť ako je to s prácou nadčas, ktorú zamestnávateľ občas vyžaduje. Ako mám sklbiť pracovné nároky so starostlivosťou o syna a pritom aj neriskovať, že prídem o prácu?

Obdobné problémy iste rieši veľa zamestnaných rodičov. V dnešnej dobe určite nie je jednoduché nájsť optimálny pomer a zosúladienie medzi adekvátnou starostlivosťou o deti a pracovnými nárokmi, ktoré vyžadujú zamestnávateľia od svojich zamestnancov. V prípade osamelého rodiča starajúceho sa o dieťa však poskytuje Zákonník práce osobitnú zvýšenú formu ochrany, čo sa týka úpravy pracovného času. Podľa §164 ods. 1 Zákonníka práce je zamestnávateľ povinný prihliadať pri zaraďovaní zamestnancov do pracovných zmien aj na potreby tehotných žien a žien a mužov starajúcich sa o deti. Podľa odseku 2 ak požiada tehotná žena a žena alebo muž trvale sa starajúci o dieťa mladšie ako 15 rokov o kratší pracovný čas alebo o inú vhodnú úpravu určeného týždenného pracovného času, zamestnávateľ je povinný ich žiadosti vyhovieť, ak tomu nebránia vážne prevádzkové dôvody. Čo sa týka práce nadčas – tehotná žena, žena alebo muž trvale sa starajúci o dieťa mladšie ako 3 roky, osamelá žena alebo osamelý muž, ktorí sa trvale starajú o dieťa mladšie ako 15 rokov, sa môžu zamestnávať prácou nadčas len s ich súhlasom. Pracovná pohotovosť sa môže s nimi len dohodnúť.

Z uvedeného vyplýva, že máte nárok na poskytnutie kratšieho pracovného času, ak by Vám vyhovoval, resp. o inú vhodnú úpravu pracovného času – napríklad posun času nástupu do

Právnik radí

JUDr. Branislav Záhradník

práce na neskoršiu hodinu. Zamestnávateľ je povinný Vašej žiadosti vyhovieť, ak mu v tom nebránia tzv. vážne prevádzkové dôvody. Tu môže nastať určitý problém ohľadom subjektívneho posúdenia existencie vážnych prevádzkových dôvodov, ale keďže neuvádzate podrobnosti Vášho pracovného zaradenia ani charakteru činnosti zamestnávateľa neviem sa k tomu podrobnejšie vyjadriť. Predpokladajme v dobrej viere, že zamestnávateľ sa bude snažiť vyhovieť Vašej požiadavke, pokiaľ nebude zásadným spôsobom ohrozovať jeho prevádzkové fungovanie. Pri zamestnávaní prácou nadčas sa vyžaduje Váš súhlas, nemôže Vám zamestnávateľ nariadiť prácu nadčas.

S dikcie Vášho listu usudzujem, že máte záujem na korektnej dohode so zamestnávateľom a nechcete ani ohroziť svoje pracovné miesto. Preto odporúčam pri znalosti svojich zákonom garantovaných práv o dohodu so zamestnávateľom, ktorá bude obojstranne prijateľná a umožní Vám starostlivosť o dieťa, ako aj zachovanie si zamestnaneckého pomeru.

Svoje podnety môžete posilať na adresu redakcia@bakurier.sk.

Horúci zemiak preložený zo Starého Mesta do Dúbravky stále tlie

Kým obyvatelia ulíc z Kokolia parčíka na Belopotockého ulici sú spokojní a tešia sa na nový park, mnohí ľudia z Dúbravky, najmä z okolia ulice Pod záhradami, majú hlavu v smútku. Príčinou je presunutie výstavby obytného súboru práve do tejto mestskej časti.

Presúvanie problémov z jednej mestskej časti do druhej zo strany samospráv mesta, je smutnou skúsenosťou mnohých občanov Bratislavy. Plánovaná výstavba v Dúbravke

prechádza procesom hodnotenia vplyvov na životné prostredie. Zduženie za vytvorenie parku Pod záhradami tvrdí, že predložený záměr výstavby má závažné nedostatky a potenciálne hrozby. Obyvatelia Dúbravky apelujú na Okresný úrad Bratislava, odbor starostlivosti o životné prostredie, aby záměr výstavby v predloženej podobe neodobril a posunul ho developerovi na ďalšie spracovanie. „Na najväčšej zelenej ploche v centre Dúbravky, v lokalite medzi bytovým do-

mom Koprivnica a ulicou Pod záhradami, sa plánuje veľká výstavba.

Na výstavbu sa vybral práve pozemok v Dúbravke, a to aj napriek protestom obyvateľov a petícií s viac než 3300 podpismi,“ povedala Lucia Toperczerová zo Združenia. Najzásadnejšou pripomienkou je nedostatok posúdenia vplyvu stavby na podzemné vody, ktoré už dnes zaplavujú suterén obytného domu Koprivnica, ako aj susedných rodinných

domov. Podľa Združenia sa môže situácia so zatekaním vody po navrhovanej výstavbe ešte zhoršiť. Na odbor starostlivosti o životné prostredie Okresného úradu Bratislava apeluje aj vicežupan Martin Zatovič, kandidát na starostu miestnej časti Dúbravka. Chce, aby bol záměr výstavby ďalej posudzovaný v zmysle zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie.

Investor, ZIPP BRATISLAVA, má okrem výstavby objektu v Dúbravke vytvoriť aj oddychový priestor so ze-

leňou. Do revitalizácie dúbavských pozemkov by mala firma investovať aspoň 100-tisíc eur. Najneskôr do konca roka 2017 by mala park bezodplatne previesť do majetku hlavného mesta, ktoré ho zverí do správy mestskej časti. Ak investor záväzok nedodrží, mesto bude môcť od zámennej zmluvy odstúpiť alebo si uplatniť pokutu vo výške 950.300 eur.

(rl, red)

KANDIDÁTI NA PRIMÁTORA BRATISLAVY ODPOVEDAJÚ

(dokončenie zo str. 2)

užitie športovísk pri práci s mládežou, ďalší rozvoj vybudovaných lokalít. Podporou využitia a dobudovania dnes jestvujúcich športovo-relaxačných zariadení a podporou sprístupnenia školských telocvičníc a školských dvorov aj pre verejnosť. Podobne ako sme to začali robiť počas výkonu mojej funkcie starostu v Starom Meste. Podporou občianskych komunít, ktoré sa orientujú na úpravu a zveľaďovanie prostredia v okolí svojich bydlísk.

Ivan Bielik:

1. Analýza dopravných expertov môže povedať, či áno alebo nie.

Len ma hnevá, že tam, kde je dnes budova VÚB, bola kedysi romantická železničná stanica. Svoje opodstatnenie mala. Novodobá politická garnitúra ukázala, čo dokáže sila peňazí a slabosť ducha. Dnes sa okázalo, akoby s genialitou a originalitou nápadu, vraciame k tomu, čo tu kedysi bolo. Narodil som sa tu, a z tejto stanice som aj cestoval. Nie som sentimentálny, ale Praha si obdobné stanice nezrušila. Aj keď Bratislava dostala niekoľko „morových rán“ práve od tých, čo sa tu nenarodili, ale o nej rozhodovali. Osobne preto nemám problém projekt plne podporiť.

2. Zastaviť likvidáciu všetkých športových objektov. Devín mal dva športové areály, dnes nemá nič. Predali ich a developeri sa v štvrtom stupni ochranného prírodného pásma idú vybláznit. Mládeži sme zobrali alternatívu, zatvárame ich však za pár gramov „marišky“. Perverznie! Osloboďte od DPH všetkých, ktorí umožnia mládeži do 18 rokov vstup zadarmo, ako aj ľuďom nad 60 rokov. V Anglickom kráľovstve majú od roku 2006 starí ľudia vstup do všetkých plavárni bez platenia. Viete, koľko im tento krok ušetrí nákladov na zdravotníctvo? Primárnu, sekundárnu a najmä terciárnu prevenciu?

Miroslav Dragun:

1. Myslím si, že Bratislava potrebuje novú modernú multifunkčnú stanicu. Vybudovanie novej stanice v oblasti je zaujímavá a odvážna myšlienka, ktorá stojí za zváženie, nakoľko sa už dlhšie hovorí o prebudovaní starého prístavu na novú mestskú štvrt.

Existujúca Hlavná stanica je hanbou Bratislavy. Je smutné, že primátor Ftáčnik v spolupráci s predsedom finančnej komisie Ivom Nesrovnalom a investorom neboli schopní zabezpečiť za štyri roky prestavbu stanice a jej okolia. Nový primátor musí byť odvážny a nebať sa nových vízií a projektov, ktoré pomôžu rozvoju Bratislavy.

2. Rozvoj športu musí ísť ruka v ruke v spolupráci s existujúcimi športovými klubmi, ktoré existujú v Bratislave. Mesto musí jednoznačne podporovať rozvoj športu bez politikárčenia robenia si kampane na úkor športovísk. Bratislava síce nie je Viedeň ani Mníchov, ale má bohatú športovú tradíciu, ktorú treba podporovať a nie robiť si na nej politickú kampaň.

Milan Ftáčnik:

1. Téma „novej“ železničnej integrovanej stanice je aktuálna a mesto už rokuje so železnicami o možnosti využitia stanice Nové mesto, alebo terminálu predmestie Vinohrady. Odborné útvary mesta intenzívne pracujú s touto myšlienkou pri strategickom dokumente, pri príprave územného generelu dopravy. Ide totiž o veľmi dôležité zapojenie železničnej infraštruktúry do systému mestskej hromadnej dopravy. Týmto projektom by sme tiež dokázali odľahčiť značne preťaženú bratislavskú cestnú infraštruktúru, pretože cestovanie prímestskými vlakmi by bol výhodnejší hneď z troch radiál, Trnavskej, Novozámockej i Dunajskostredskej.

2. Dnešná hektická doba a pracovné vyťaženie Bratislavčanov tlačí na vedenie mesta, aby sme vo vlastnej réžii, alebo v partnerstve s privátnym sektorom rozširovali sieť zariadení, ktoré slúžia na športové, voľnočasové aktivity obyvateľov mesta. Teší ma, že už v závere tohto volebného obdobia spúšťame projekty, ktoré uzrú svetlo sveta o rok či dva. Mesto totiž dalo zelenú novému národnému futbalovému štadiónu, voľné ruky dostala novomestská samospráva pri revitalizácii bývalého cyklistického štadióna na športovo-oddychový areál. V neposlednom rade musím zvýrazniť projekt moderného športového areálu v Rači či výstavbu verejnej plavárne v Petržalke.

Gabriel Karcsony:

1. Považujem to za veľmi dobrý nápad, dokonca aj technicky realizovateľný. Investičné náklady na realizáciu, v samotnom priestore prístavu, by nemuseli byť ani príliš vysoké. Náročnejšie by boli riešenia širších vzťahov a samotného zmysluplného napojenia na celkový systém integrovanej dopravy v Bratislave. Chce to dať odborníkom pre bratislavskú dopravu, aby to zkomponovali do existujúcich materiálov.

2. Uvítal by som rozsiahlejší verejný multifunkčný rekreačno-športový areál na území Petržalky, zahrňujúci viaceré tradičné športy. Viem si predstaviť vybudovanie areálu pre oddych a rekreáciu, s vybavením pre netradičné športy, v priestore medzi diaľnicou a Bažantnicou, na území Jaroviec. Samozrejme najväčšiu pozornosť by som venoval postupnému dobudovaniu a sfunkčneniu rekreačno-športového priestoru pozdĺž Dunaja, od Petržalky po Čunovo. Turizmus a zimné športy by som orientoval na sever a severozápad Bratislavy.

Milan Kňazko:

1. Bratislava má z môjho pohľadu dostatok železničných staníc, hoci bohužiaľ vyzerajú tak ako vyzerajú. Financie, ktoré by mesto minulo na výstavbu takejto stanice by som preto radšej využil na modernizáciu a rozvoj električkovej dopravy v meste. Čo reálne potrebuje integrovaná doprava je skôr nastavenie systému a taktovania dopravy, zvýšenie kvality dopravných prostriedkov ako v meste, tak aj na prímestských linkách, no a v neposlednom rade výstavba záchytných parkovísk na krajoch mesta. Celkový koncept riešenia dopravy v meste určite budem stavať na koľajovej doprave, preferujem električku, ktorá je lacnejšia a efektívnejšia.

2. V prvom rade je nevyhnutné konečne zastaviť likvidáciu zelených zón v meste, pretože tie sú prirodzeným miestom pre športové aj rekreačné aktivity. Problém zmenšovania zelených zón chcem riešiť aj cez územné plány zón a ešte pred letom som požiadal

poslancov NR SR o schválenie balíka zmien zákonov, nazvaný Lex Koliba, ktorý má zabrániť prípadom výrubu, ako bol ten na Kolibe. Chcem dostať športoviská do mestských častí, spolu s MČ identifikovať vhodné pozemky a prostredníctvom PPP-projektov vybudovať športoviská tam, kde ich je treba. Preferujem model menších športovísk v dosahu ľudí, ako jednej veľkej haly v centre mesta.

Tatiana Kratochvílová:

1. Myšlienka železničnej zastávky Bratislava – Stred je dobrý nápad. Aspekty jej vybudovania môže posúdiť už napríklad aj pripravovaná „Štúdia modernizácie železničného uzla Bratislava“. Treba však mať na pamäti, že takýto krok je dlhodobý proces náročný na prípravu i investície. Geografická poloha Hlavnej stanice a jej technické zázemie ju predurčuje na centrálny železničný uzol mesta. Potrebuje však vyladiť – zvýšením počtu priebežných vlakov, skultúrnym prostredím a „priblížením“ k centru Bratislavy. Dá sa to dosiahnuť aj zvýšením plynulosti a pohodlia cestovania zo stanice.

2. Zostávam optimistkou. Napriek množstvu zaniknutých športových plôch za športom a rekreáciou je v Bratislave kam ísť. Potrebuje sa len naučiť využívať existujúce športoviská pri školách pre potreby verejnosti. Tiež lepšie koordinovať aktivity súkromného a verejného sektora s občianskymi iniciatívami pri ich prestavbe, výstavbe či renovácii. Školské dvory sú bezpečné, oplotené, majú často len zanedbané ihriská. Aj po ich rekonštrukcii však potrebujú správcu alebo manažéra. Dobrým príkladom tohto riešenia je škola na Kuliškovej ulici.

Ivo Nesrovnal:

1. Vážený pán Hompora, súhlasím s Vami, že Bratislava potrebuje novú železničnú stanicu v strede mesta, ale myslím si, že vhodnejšie umiestnenie by bolo na území Trnavského myta, s ktorou sa počítalo pri projekte TEN-T a dodnes je tento priestor nevyužívaný. Už dnes tam vedú koľaje zo všetkých dôležitých sme-

rov, bolo by treba už dobudovať iba spojenie so Starým mostom, cez ktorý by mohli chodiť ľahké vlakové súpravy. Tieto trate by sa mohli využívať jednak na prepravu Bratislavčanov z okrajových častí mesta do centra, ale mohli by slúžiť aj na prepravu približne 150 tisíc ľudí, ktorí denne-denne prichádzajú do Bratislavy za prácou.

2. V prvom rade treba dobudovať cyklotrasy tak, aby bolo pre ľudí bezpečné jazdiť po meste na bicykli. Niektoré prvé kroky sa urobili, ale viaceré z nich boli urobené tak nešikovne, že by ste na vyznačené cyklotrasy určite nepustili bicyklovať svoje deti. Keď sa stanem primátorom, v spolupráci s cyklo nadšencami vytvoríme logické cyklistické okruhy v meste, ktoré budú bezpečné pre každého. Ďalej treba zlepšiť podmienky aj pre bežcov, napríklad pri Chorvátskom ramene. Primátor by mal tiež spolupracovať s mestskými časťami na prina- vrátení športovísk na mestské sídliská, pretože v posledných rokoch sme boli svedkami ich smutnej likvidácie.

Andrej Palacko:

1. K tejto otázke sa momentálne nemôžem vyjadriť, keďže nepoznám pozadie tohto projektu, v danej veci môžem zaujať stanovisko až po konzultácii s odborníkmi na dopravnú infraštruktúru nášho krásneho mesta na Dunaji tak, aby prípadná realizácia slúžila výhradne záujmom občanov nášho krásneho mesta. V Bratislave je sedem vlakových staníc, pričom Hlavná stanica sa nachádza dostatočne blízko centra mesta. V prvom rade by som si rád urobil prieskum medzi ľuďmi a tým zistil, čo Bratislavčania považujú riešiť v Bratislave za prvoradé. Som si istý, že by to neboli práve takéto problémy.

2. Mám pripravených niekoľko špičkových odborníkov, s ktorými budem pravidelne riešiť a vytvárať projekty pre rozvoj nielen športových a rekreačných aktivít, ale aj kultúrnych a umeleckých priestorov hlavne pre našu mládež, pre mimoškolskú činnosť, mojou ambíciou je prinavrátiť Primaciálny palác deťom, kde by sme sa zamerali na šport a turizmus a mnoho ďalších záujmových krúžkov, kde by sme cibрили krásne vlastnosti našich potomkov.

Som autorom a zakladateľom nadácie Neptún, ako primátor zrealizujem lodenicu pre zdravotne ťažko postihnutých, kde si môžu zašportovať a zrekreovať sa.

Kristína Ulmanová:

1. Vždy je nutné prijať návrh občanov a zaoberať sa ním. Kladiem dôraz na to, že rozhodnutia nemožno urobiť svojvoľne, bez občanov a bez znalosti dôsledkov. Najprv je potrebná analýza dopadov na životné prostredie, na kvalitu života v meste a ekonomické dopady. Jednoznačne si myslím, že o tak vážnej veci je dôležité zvážiť všetky pre a proti, urobiť si miestne referendum a na jeho základe rozhodnúť. Občan je pôvodca moci a má právo sa na nej podieľať a vyjadriť sa.

Na ilustráciu uvediem, že Bratislava mala záchytné parkoviská pre tento účel. Slúžili na odstavenie osobných motorových vozidiel odkiaľ občania cestovali MHD. Avšak mesto ich zrušilo.

2. Mesto Bratislava má v rozpočte na podporu voľno časových aktivít Grantový program upravený VZN č.16/2012. O pridelení dotácie rozhoduje primátor. Dotácie sú nenávratné. Ja sa zavazujem presadiť miestne referendum v ktorých obyvatelia rozhodnú o športových a rekreačných aktivitách a o pridelovaní dotácii tak, aby nemohli byť pridelované ako doposiaľ, len vybraným uchádzačom, čím občania priamo zabránia vzniku novej korupcie. Mesto musí dbať, aby boli hospodárne vynaložené prostriedky v prospech rozvoja športu a rekreácie. Strápaním sa prestanú strácať peniaze.

(rl)

Dvojtyždenník **Bratislavský kuriér** vydáva Staromešťan, s.r.o. (Sedlárska č. 8, 811 01 Bratislava, IČO: 36842834) Šéfredaktor: sefredaktor@bakurier.sk, E-mail: redakcia@bakurier.sk, tel. č.: 0917 282 203 Inzercia: inzercia@bakurier.sk. Tlač a distribúciu zabezpečuje CROMWELL a.s. bezplatne do vybraných schránok v Bratislave. Registrované MK SR: EV3820/09. ISSN 1338 - 1830

GÓLY, BODY, PRIEKOPNÍCI

Hádzaná v útlme

V lete 1923 sa objavil v brnianskom Sporte článok s názvom Úpadok hádzanej. Úpadok v športe, ktorý sa ešte poriadne ani nestihol adaptovať? Bol zlou predzvestou aj pre Slovensko, kde sa poriadne ani nezačalo hrať. „Úpadek je príkré slovo, ale pravdivé. Situace v dnešné házené je povážlivá, házená žen upadá. Podívejte se jen na ty rubriky házené v různých sportovních časopisech dnes a loni, předloni, ty jsou výmluvné. Kde loni sloupec, letos rádek,“ poukazovalo sa na podstatu a hrozbu zároveň.

Bránka vyššia než šíršia

Pre ženský hádzanársky tím bolo stále ťažšie zohnať vôbec súpera, ale vedenie klubu strážila aj krátka životnosť hádzanárskej. Jedna sa vydá, druhý zakáže hrávať lekár, ďalší rodičia – a je po hádzanej. Problém bol už aj vtedy v oblasti vyhľadávania talentov. „Dievčatá vám nikdy neprídu na ihrisko samé od seba, o ne sa treba starať, treba ich hľadať,“ zamýšľal sa jeden z hádzanárskeho činníkov. Presvedčiť takú študentku, aby sa venovala

Zenská hádzaná na Slovensku.

Jar. Fischer v Košiciach napísal v „Almanachu“ juho-východo-českej župy hádzanej a ženských športov v Pardubiciach zaujímavú stať, z ktorej vynímame niekoľko úvah.

Vzpomene začiatok hádzanej na Slovensku, kde sa zvolna šíril tento šport na východe. Bolo to r. 1921, kedy v Bratislave urobené boli prvé pokusy a to u Slavia a v Košiciach u Čs.Š.K. Košice.

O Bratislave nebolo ničoho počuť, lebo sa poriadne ani nezaložil. Zato v Košiciach zásluhou p. Fischera v r. 1923 boli založené odbory ženskej hádzanej ako: „Hakoah. Čs.Š.K. Košice, K.A.C., v r. 1924. Slavia

športu, ktorý pútal v priekopníckych časoch pozornosť už len tým, že góly sa strieľajú do bránky vyššej ako širšej (výška 2,40 m x šírka 2,0 m), nalákať ju, aby si vybehla na ihrisko rozmerov 45 x 30 metrov a chcieť od nej, aby sa spolu s ďalšími trinástimi pohybovala s loptou i bez nej podľa istých pravidiel a v určenom oblečení, na pohľad až elegantnom, ale športovo nepraktickom – to bolo ťažké.

Hoci výsledky dievčat odboru českej hádzanej v I. ČsŠK Bratislava neboli prívelmi op-

timistické, dalo sa predpokladať, že aktérky potrebujú iba trochu času, že sa „otukajú“, získajú skúsenosti, väčšiu chuť do tréningu a potom sa dostavia lepšie výsledky. No nestihli to. Pri zriadení ženskej hádzanej v bratislavskom klube panoval v roku 1920 optimizmus, eufória a nadšenie, nemalo to však dlhé trvanie. Rýchlo, už na jar 1923, ho vystriedala beznádej. V športovej tlači sa zrazu objavila stručná, ale smutná správa, ktorá zasiahla priaznivcov ešte stále sa iba rozvíjajúceho

a začínajúceho športu: „ŠK Bratislava neuvedie tento rok už v činnosť svoj odbor ženských športov. Dôvod? Ťažká finančná situácia klubu, ktorá nedovoľuje udržiavanie pasívnych odborov.“

Peniaze na prvom mieste

Zatiaľ čo česká tlač rozoberala príčiny stagnácie a úpadku, ktoré videla v motivácii a – dnes by sme povedali – v manažérskej práci s mládežou, v Bratislave pomenovali hlavný problém exaktne: peniaze. Bratislavské

hádzanárske, ktorých nebolo veľa, ale mali svoju hru rady, zostali smutné a bezradné. Nepomohli ani hlasy, na ktorých bol kus pravdy a ktoré vinili – futbal. Ten vraj zhltné v ŠK všetky financie, iným nezostane. Žiaľ, hádzaná, aj keď iba na začiatku svojej plánovanej cesty, bola v klubovej hierarchii športov až niekde na chvoste.

Hlavným centrom českej hádzanej na Slovensku sa tak vtedy stali Košice. V miestnom klube ČsŠK ženský odbor českej hádzanej pôsobil už od roku 1920 a onedlho zapustil korene aj v ďalších kluboch ako KAC, ŠK Slávia či Hakoah. Hádzanej sa venovali aj muži, najmä vo vojenských posádkach, v Sokole alebo skautskom hnutí. Práve v metropole východného Slovenska bola 11. mája 1924 založená Slovenská a Podkarpatská župa českej hádzanej a ženských športov.

Spiaca Bratislava

„Házená na Slovensku není ještě na také výši, jak by si to zasluhovala. Zatím, co už východ – Košice s okolím – velmi slibně pracují, západ nejeví dosud života. Vída – »pomezí kultury« dáva tu

důkladnou lekcí »pokročilejšímu« západu – zásluhou několika nadšenců. Přijde náprava?“ Takúto otázku si v lete 1924 položila česká športová tlač a potvrdila status quo slovenskej českej hádzanej na Slovensku. Západ spal, Bratislavu nevynímajú. Tam dokonca snívali zlý hádzanárske sen v podobe zrušenia hádzanárskeho odboru I. ČsŠK.

V septembri 1923, teda v čase, keď už boli priekopníčky bratislavskej českej hádzanej takpovediac odstavené a ich hádzanárske ihrisko na dnešnej Radlinského ulici zarastalo burinou, vyšiel v Slovenskom denníku oznam, že „na ihrisku ŠK Slávia na Krajskej ceste budú zohrané dva zápasy dorastencov TJ Sokol Bratislava proti Učiteľskému ústavu Modra a stretnú sa I. družstvá a pred nimi aj náhradné.“ Znelo to nádejne a zdanlivo vyvracalo dojem o akomsi hádzanárskom vákuu v Bratislave, ale ukázalo sa, že česká hádzaná sa naozaj dostala do útlmu.

Igor Machajdik

Z KRONIKY MESTA

Najstarší špitál a kúpele

Dňa 24. júna 1309 predstaviteľia Prešporka uzavreli dohodu s rádcom sv. Antona o mestskom špitáli. Z listiny, v ktorej sa ako protagonisti spomínajú prešporský richtár Hertl, viacerí mešťania a páter spomínaného špitála Lancelin, vyplýva, že špitál sv. Antona jestvoval v Bratislave už dlhšie predtým, vznikol dakedy v druhej polovici 13. storočia. Stredoveký špitál či hospitál bol sociálno-zdravotníckym zariadením nielen pre chorých a nemocných, ale aj pre chudobných a starých ľudí, invalidov a sirot. Špitály poskytovali aj krátkodobý útluk pre pocestných.

Pred hradbami mesta

Bratislavský špitál sa

nachádzal pred mestskými hradbami na východ od Vavrincekej brány. Podľa dohody z roku 1309 mesto ustanovovalo správcu špitála a malo sa starať o hmotné potreby v podobe ročných finančných príspevkov, rehoľníci rádu sv. Antona mali dbať o duchovné potreby personálu i nemocných.

Súčasťou mestského špitála, ako to dosvedčuje spomínaná listina, bol aj kúpeľ. Táto listina súčasne potvrdzuje, že vznik kúpeľov úzko súvisel s pôsobením stredovekých špitálov. Verejné kúpele v Prešporku však boli nepochybne už predtým, pričom vlastníkom jedných z nich určite bol prvý prešporský richtár Jakub. Zatiaľ najstaršie písomne potvrdené bratislavské kúpele sa nachádzali vonku za mestskými hradbami v areáli starého špitála (odtiaľ pochádza dávny

Rok 1309

aj dnešný názov ulice – Špitálska). Podobne ako v iných mestách, aj kúpele v Prešporku mali cirkevný pôvod. Súčasťou činnosti rehoľníka bola starostlivosť o chorých, preto sa aj kúpeľom pripisoval nemalý význam.

Peňažná suma na kaplnku

Spomínané kúpele v blízkosti špitála antonitov zaiste nemohli naplno uspokojiť potreby obyvateľov a návštevníkov stredovekého mesta, preto postupne vznikali ďalšie, ako napríklad verejný kúpeľ, ktorý sa roku 1348 stal predmetom sporu potomkov prvého prešporského richtára Jakuba. Rada mesta Prešporka 23. júna 1348 rozhodla, že richtár Jakub II. (vnuk Jakuba I.) má vynahradiť svojmu strýkovi Jánovi (synovi Jakuba I.) škody, ktoré mu spôsobil zbúraním kúpeľa ležiaceho oproti Kostolu sv. Vavrince. Ján za získané prostriedky potom opäť kúpeľ postavil v blízkosti Laurinskej brány. Jakubovské príbuzenstvo sa navzájom asi udobrolo, lebo roku 1361 venovali Jánovi dedičia svojmu bratrancovi richtárovi Jakubovi II. spomínaný kúpeľ s pozemkom pod podmienkou, že kúpnu sumu 150 libier denárov odovzdá ako dar na kaplnku, ktorá sa stavala vedľa františkánskeho kostola.

Vladimír Segeš

DROBNIČKY

Primaciálne námestie s palácom na kolorovanom lepte Vincenta Reima z polovice 19. storočia.

Uhorský kráľ a neskôr aj rímsko-nemecký cisár Žigmund Luxemburský (žil v rokoch 1368 – 1437) sa vyznačoval nesmiernou chuťou do jedla. Hraničila priam s obzerstvom. V Archíve mesta Bratislavy sa zachovalo viacero dobových správ a dokumentov, potvrdzujúcich túto jeho vášeň. Roku 1410 na stretnutí Žigmunda s rakúskym vojvodom Ernestom v Bratislave len im dvom priniesli na stôl 1 teľa, 2 ovce, 4 prasce, 28 kureniec, 17 káhov, 1 kapúna a 200 vajčiek. Pochopiteľne, pekne a chutne upravených. V iný pôstny deň zasa Žigmundov jedálny lístok pozostával popri množstve nakladaných a solených rýb aj zo stovák haringov a 4-tisíc rakov. O tom, či toto „pôstne sústo“ stihol skonzumovať, pramene už nehovorí.

Primaciálny palác, ktorý zaplní južnú stranu Primaciálneho námestia, postavili v rokoch 1778 až 1781 na mieste staršieho arcibiskupského paláca. Stará rezidencia uhorského prímasa bola síce honosná, no po architektonickej stránke zastaralá. Ostrihomský arcibiskup kardinál Jozef Batthyányi výstavbou nového paláca poveril viedenského architekta Melchiora Hefeheho, ktorý si získal renomé pri postavení katedrály vo Würzburgu. Nový Primaciálny palác názorne vyjadroval princípy klasicistického slohu a stal sa aj vzorom pre tvorbu podobných monumentálnych stavieb v celom Uhorsku. Jednou zo zaujímavých pozoruhodností paláca je, že na vrchole jeho tympanónu sa nad kamenným erbom nachádza

železný kardinálsky klobúk, ktorý má priemer 180 cm a hmotnosť zhruba 150 kg.

Tri týždne po Napoleonovej víťaznej bitke pri Slavkove bol v bratislavskom Primaciálnom paláci podpísaný mier, v historiografii známy ako Bratislavský (Prešporský) mier. Mierová zmluva je síce datovaná 26. decembra 1805 (a tento dátum vošiel aj do všetkých oficiálnych prác i učebníc dejepisu), no podľa archívnych prameňov mier bol podpísaný v skorých ranných hodinách (okolo štvrtrej či piatej) dňa 27. decembra 1805. Dosvedčuje to prinajmenej 6 súdobých dokladov vrátane dvoch listov samotného Napoleona a krátkeho záznamu v časopise Preßburger Zeitung z 31. decembra 1805 (na s. 1237), potvrdzujúcich tento dátum. Ďalej sa traduje, že mierová zmluva bola podpísaná v Zrkadlovej sieni Primaciálneho paláca. Historik Štefan Holčík však vyslovil pochybnosti, či zmluvu podpísali v spomínanej sieni, keďže sa len ťažko vykurovala. Nech je tak, či onak, podstatnou skutočnosťou zostáva, že na počesť uzavretia tejto mierovej zmluvy medzi Francúzskom a habsburskou monarchiou, ktorá bola veľkým francúzskym triumfom, pomenovali v Paríži na Champ Elyseé jednu z ulíc. Názov Rue Presbourg nesie dodnes.

Vladimír Segeš

Očista tela v kúpeľi neraz neušla pozornosti neželaných divákov, ako to dosvedčuje aj súveky stredoveký drevoryt.

Na Hradnom kopci bola kedysi akropola keltského hradiska

Na bratislavskom Hradnom kopci stála kedysi akropola keltského oppida (hradiska). Vyplýva to zo záverov archeologických prieskumov, ktoré nedávno priniesla konferencia pod názvom „Bratislavský hrad – dejiny, výskum a obnova“.

Konferencia sa konala 22. a 23. 9. 2014 pod záštitou ministra kultúry SR v Hudobnej sieni Bratislavského hradu a usporiadateľmi boli Historické múzeum Slovenského národného múzea a Mestský ústav ochrany pamiatok (MÚOP) v Bratislave. Cieľom konferencie bola sumarizácia poznatkov z pamiatkových výskumov Bratislavského hradu v rokoch 2008 až 2014, ktoré sa konali pri príležitosti jeho pamiatkovej obnovy. V tomto období bol hradný palác, ako aj priestor severnej terasy, skúmaný z hľadiska archeologického a architektonicko-historického. **Jed-**

noznačne najvýznamnejší je však nález zvyškov kamenných objektov na nádvorí paláca a na severnej terase, vybudovaných kvalitnou rímskou stavebnou technikou, ktoré sú unikátne nielen na slovenskom území, ale v celej strednej Európe.

Na výskumoch sa podieľali okrem archeológov a historikov architektúry aj odborníci z radov reštaurátorov, geológov, antropológov, dendrochronológov, chemikov a iných vedných odvetví. Podľa MÚOP, vďaka týmto výskumom bolo možné presne zadefinovať historický vývoj osídlenia hradného kopca a stavebno-historický vývoj hradného paláca. Najvýznamnejšie nálezy sa však bezosporu týkali mladšej doby laténskej z 1. st. pred Kr., kedy zaberala vrchol hradného kopca akropola keltského oppida (hradiska).

V prednáškach odzneli

predovšetkým informácie o výskumných prácach v nadzemných aj podzemných častiach paláca a severnej terasy. O dôležitosť oppida svedčí okrem jeho rozlohy aj to, že sa tu odlievali a razili keltské mince – zlaté statéry. Kamen-

ná zástavba oppida v spojitosti s nálezmi rímskych amfor na víno dokladá čulé styky keltského osídlenia s rímskou republikou a tým aj veľký význam tohto centra v celom regióne.

(red, rl)

Hudobné divadlo Teatro Wüstenrot úspešne rozbehlo novú sezónu

Bratislavské hudobné divadlo Teatro Wüstenrot úspešne rozbehlo novú divadelnú sezónu.

Z nových titulov ponúka inscenáciu HAMLET, v ktorej traja herci hrajú najznámejšiu tragédiu sveta. „Dvaja takmer nenápadní muži a jedna dáma sa rozhodli predviesť storiu dánskeho princa. Hrajú, niekedy sa meniac priamo pred očami divákov, všetkých, čo voľky - nevoľky zosnovali shakespearovskú tragédiu vrátane, pravdaže, Hamleta. Hrajú odušu, úprimne, spĺňa-

jú náročnú a často aj dosť neobvyklú požiadavku režiséra a prekvapujú originalitou hľadania. Je to emóciami nabitá, iskrami sršiac a podnetmi pre ustavičné vzrušenie „nadupaná“ obrazová javisková báseň...“, povedal o inscenácii Anton Kret, niekdajší hlavný dramaturg činohry SND. **Hrajú: Andrea Chantal Kulašová, Peter Kočan, Tomáš Vravník. Spolupráca na režijnej koncepcii: Jozef Adamovič. Hrá sa 13. októbra 2014 (pondelok) o 19:00 hod.**

Ďalšou vynikajúcou komédiou autora Roberta Thomasa, je MANDARÍNKOVÁ IZBA. Toto dielo je plné francúzskeho espritu a šarmu a ponúka zaujímavé príbehy ľudí vo vtipných, krátkych jednoaktovkách s prekvapivým, niekedy priam detektívnym záverom. Štyria herci sa v nich prevetľujú do viacerých postáv a osudov. Všetky sa odohrávajú v malom parížskom hotelíku a v záhadnej izbe, zvanej mandarínková, ktorá má svoj vlastný príbeh. Mandarínková izba dáva priestor

režisérovi aj hercom vrátiť sa k schopnosti využiť divadelné remeslo v najlepšom slova zmysle. Každý herec v nej má mnoho prevlekov, napr. Maroš Kramár ich má v priebehu 2 hodín až osem...Herecky náročné dielko, ktoré je podané s ľahkosťou a s humorom. **Hrajú: Zuzana Tlučková, Maroš Kramár, Pavol Topoľský, Bibiana Ondrejková. Réžia: Ľubomír Vajdička. Hrá sa 21. október 2014 (utorok) o 19:00 hod.**

(red)

SÚŤAŽ

Vyhrajte vstupenky na vynikajúce divadelné predstavenia v Teatro Wüstenrot, konkrétne na predstavenie Hamlet, alebo Mandarínková izba. Zo správnych odpovedí vyžrebujeme 4 výhercov, ktorí dostanú po dve vstupenky na jedno z predstavení.

Súťažná otázka: Napíšte aspoň tri názvy predstavení - hier, ktoré má v tejto sezóne v repertoári hudobné divadlo Teatro Wüstenrot. Odpovede posielajte najneskôr do 7. októbra 2014. Do predmetu správy uveďte „Teatro“ a nezabudnite na meno a kontaktné údaje.

Pomôcť mestským včelám môže každý

Adoptuj si včelu je spoločným projektom dvoch environmentálnych organizácií Živice a Greenpeace Slovensko. Počas štyroch mesiacov môže každý prispieť do projektu adoptovaním si včely, trúda atď. a pomôcť tak vybudovať úle pre mestské včely.

Za jedno euro si záujemcovia môžu adoptovať včeliu larvu. Päť eur stojí včelia robotnica, 15 eur trúda a 30 eur včelia kráľovná. Sumu 50 eur bude záujemcu stáť adopcia včelieho roja, 100 eur adopcia včelára a 250 eur adopcia ce-

lého úla. Vyzbierané finančné prostriedky využijú aktivisti na nákup včelstiev, včelárskej výbavy, zaplavenie včelárov a inštaláciu úlov na strechách mestských budov. Mestské úle momentálne fungujú na streche bratislavskej Starjej tržnice. Greenpeace dlhodobo upozorňuje na problematiku úbytku včiel predovšetkým v Európe a severnej Amerike. Dôvodom sú podľa aktivistov najmä klimatické zmeny, industriálne poľnohospodárstvo a pestovanie monokultúr. Podľa včelára Tomáša Blaškoviča, ktorý na projekte spolupracuje, v tomto prípade hrajú

významnú úlohu moderné druhy poľnohospodárskych pesticídov, prevažne z kategórie neonikotínoidov. Tie sa na kvetoch držia dlhšie, nakazia včely ktoré ich následne prenesú aj do úlov, kde sa nakazí aj ich potomstvo. V Taliansku, Francúzsku, Nemecku a Slovinsku sú preto už čiastočne zakázané. V mestskom prostredí existuje nižšia šanca, že včely s týmito látkami prídu do kontaktu. Základným cieľom projektu je vybudovať 10 včelích úlov aspoň v piatich slovenských mestách. Záujemcovia sa viac o pro-

jekte dozvedia na stránke www.adoptujsvčelu.sk

(rl, sita, foto:rl)

Osobnosti na uliciach

Kto je za menom v názve bratislavských ulíc?

Viliam Figuš-Bystrý

V. Figuš-Bystrého – Ružinov

Viliam Figuš-Bystrý sa narodil v roku 1875 v Banskej Bystrici, zomrel 1937 tamtiež. Bol hudobný skladateľ, hudobný pedagóg. Pseudonym: Ján Bystrý. Študoval na gymnáziu v Banskej Bystrici (1885-1889), na Učiteľskom ústave v Banskej Štiavnici (1889-1893), 1914 absolvoval skúšku na Hudobnej akadémii v Budapešti. Reprezentant novej vývinovej cesty slov. hudobného umenia. Už počas štúdií v Banskej Štiavnici vystupoval na verejných koncertoch, dirigoval študentský spevácky zbor. Po maturite sa venoval salónnej hudobnej tvorbe, upravoval maďarské ľudové piesne pre spev a klavír, kurucké piesne a balady pre sóla a zbor so sprievodom klavíra. Na svojich učiteľských pôsobiskách zbieral slov. ľudové piesne, ktoré upravoval a vydával (Slovenské ľudové piesne z Veľkej Slatiny, 1000 slovenských ľudových piesní, Púchovské piesne, Zbojnícke piesne). V Banskej Bystrici oživil hudobnú kultúru v meste, založil spevokol evanjelický spolku, pôsobil ako dirigent, korepetitor, komponoval komornú hudbu. V roku 1922-1924 pracoval na opere Detvan, ktorej premiéra sa uskutočnila roku 1928 v SND v Bratislave. Na začiatku 20. stor. rozvinul úsilie o vznik slov. národnej hudby, pričom ľudovú pieseň chápal ako zdroj špecifickosti národnej hudby. Popri komornej a zborovej tvorbe sa skladateľsky najviac realizoval v lyricko-epickej tvorbe, zhudobnil texty slov. básnikov. Popri invenčnej melódike uplatňoval aj novoromanticky orientovanú harmóniu, medzi jeho najlepšie diela patria cykly umelých piesní. Zakladajúci člen, 1925 predseda Spolku slov. Umelcov.

(red,rl)

Alternatívna doprava V cyklodoprave stále zaostávame

Príležitosti Svetového dňa bez áut, zvolala Monda.eu tlačovú desiatu na tému trvalo udržateľných miest. V diskusnom paneli sa stretli hlavná architektka hlavného mesta Bratislavy Ingrid Konrad, futuroológ doc. Ladislav Hohoš, námestník primátora Bratislavy Ján Budaj a zástupca Cyklokoalície Tomáš Peciar. Všetci sa zhodli, že mestá budúcnosti nemôžu byť len priemyselnými centrami, ale musia poskytovať aj priestor pre trávenie voľného času. „Prečo tu majú ľudia žiť? Nie len vyštáviť sa zo síl a v štyridsiatke umrieť na infarkt. Má to byť mesto, v ktorom sa ľudia spájajú a trávajú čas aj príjemne,“ predstavil Ján Budaj svoju víziu Bratislavy ako „mesta budúcnosti“. Podobne o mestách vo všeobecnosti uvažuje aj futuroológia. „Dôležité je, aby ľudia neutekali

na víkendy niekam inam, kde ich problémy aj tak dostihnú a navyše sa zvýšia presuny,“ vyjadril sa Ladislav Hohoš. Trvalo udržateľné mestá sú priateľské k ľuďom, ktorí v nich žijú. Ponúkajú urbanistické i infraštruktúrne riešenia, ktoré sú v záujme životného prostredia. „Musí nastať úplná zmena paradigmy. Nebudeme sa sústreďovať na zastavenie priestoru, ale musíme sa sústreďovať na to, čo nezastavíme. Zároveň by mala byť zástavba kompaktná a energeticky nezávadná,“ povedala architektka Ingrid Konrad.

V rozvoji cyklodopravy zaostávame

Tlačová desiatu sa niesla v duchu hesla: V mojom meste si môžem dovoliť auto nemať. Bratislava medzi také mestá zatiaľ nepatrí. „Doprava sa tu zatiaľ rieši autocentristicky,“ vyjadril sa kriticky Tomáš Pe-

ciar z Cyklokoalície. „Jedna vec, za ktorú treba Bratislavu pochváliť je fungujúca MHD. Ale v rozvoji cyklodopravy zaostávame,“ poznamenal. I. Konrad podotkla, že „cieľom nie je, aby sme všetci jazdili na bicykli, ale aby sme využívali rôzne spôsoby dopravy“. Ján Budaj naznačil, za akých podmienok môže hlavné mesto tento cieľ dosiahnuť a byť trvalo udržateľným: „Bratislava potrebuje advokátov verejnosti, ale politické strany

pravidelne zlyhávajú a nie sú advokátmi verejných záujmov.“

Lokálne občerstvenie na Tlačovú desiatu priviezol na bicykli cyklokuriér Švihaj Šuhaj. Cyklokuriér je príkladom služby, ktorá je v záujme trvalej udržateľnosti Bratislavy. „Z Dlhých dielov som prišiel na Župné námestie za 17 minút,“ povedal Šuhaj Šimon.

(red, rl)

V pešej zóne budú zásobovať aj elektromobilom

Ozásobovania pešej zóny historického centra, sa bude starať aj elektromobil. Prevádzky ho v historickom centre budú môcť používať denne od deviatej do sedemnástej hodiny. K dispozícií majú nabíjaciu stanicu na Medenej 2.

Zájemcovia o túto službu sa prihlásia na pracovisku Centrum služieb občanom na starostskom miestnom úrade. Tam dostanú na podpis zmluvu o výpožičke s podmienkami. Následne im bude vydaná kartička s prihlasovacím menom a heslom, aby mohli vstúpiť do systému. Zahlásia sa cez internet na konkrétny deň a hodinu, kedy majú záujem o elektromobil. Vo-

zidlo je možné zapožičať si maximálne na hodinu, k dispozícií bude denne od 10:00 hod. do 17:00 hod. (v piatok od 10.00 hod. do 15.00 hod.). Momentálne ide o pilotnú prevádzku s niekoľkými záujemcami. Do budúcnosti sa ráta aj s poskytnutím vozidla obyvateľom, napríklad na prepravovanie väčšieho nákladu. Projekt pripravila mestská časť Staré Mesto v spolupráci s partnermi Západoslovenská energetika a.s. a Citroen Slovakia. **Využívanie elektromobilu je bezplatné.** Staré Mesto zdôvodnilo projekt aj žiadosťami prevádzkarov o možnosť zásobovania aj po deviatej hodine.

(red, rl)

Na Kuchajde vzniklo verejné fitness centrum

V Novom Meste pribudlo ďalšie miesto, kde budú môcť občania aktívne tráviť voľný čas. V areáli obľúbeného prírodného kúpaliska Kuchajda vyrástlo nové prírodné „fitness centrum“ určené najmä pre seniorov.

Mestská časť Nové Mesto tu inštalovala deväť cvičeb-

ných strojov, ktoré sú určené na posilňovanie najmä pre starších. Cvičebné stroje získala ako dar od sponzora, ide o investíciu v hodnote približne 5200 eur. Nové prírodné „fitness centrum“ oceňujú aj samotní seniori. Viacerí z nich sú združení v miestnych denných centrách seniorov (klubov dôchodcov), mestská časť ich spravuje osem.

„Je to veľmi vhodný športový doplnok aktívneho pohybu na čerstvom vzduchu. Niektorí naši členovia chodia na Kuchajdu plávať, behať, preto vítajú, že si môžu aj zacvičiť na zariadeniach, ktoré sú určené práve pre ich vekovú kategóriu,“ uviedla Ružena Deáková, vedúca Denného centra seniorov na Vajnorskej ulici, ktorý susedí s Kuchajdou. Má viac ako sto členov.

(red, rl)

Galéria Antika Dorota
**BLŠÍ TRH
STAROŽITNOSTÍ**
(Výpredaj skladových zásob)
Mýtna 31, Bratislava - vo dvore
11. októbra 2014 8 - 14 h.

KIDS PARADISE s.r.o.

Nové súkromné predškolské zariadenie v Petržalke pre deti vo veku 2 – 6 r., s možnosťou bilingválnej výchovy v AJ (v prípade dostatočného záujmu aj v NJ), so zameraním na podporovanie samostatnosti, kreativity a talentu.

Kids Paradise s.r.o. | Vyšehradská 12, Bratislava – Petržalka,
tel. č.: 0902 608 749 | 0908 036 888,
e-mail: info@kidsparadise.sk | www.kidsparadise.sk

Ma maison
domov s nádychom nostalgie

Bytové
doplnky,
darčeky

Domov s nádychom nostalgie

www.ma-maison.eu

POSLEDNÉ VSTUPENKY V PREDAJI

Streda, 1.10. 2014 o 19:00

HC SLOVAN vs. DINAMO RIGA

Nedeľa, 12.10. 2014 o 17:00

HC SLOVAN vs. JOKERIT HELSINKI

Predaj vstupeniek na www.ticketportal.sk

Slovnaft
arena

Tretí ročník Olompiády sa začal zapálením olompijského ohňa

Myšlienka „Neseparuj sa - separuj“, je stále aktuálnejšia, čo potvrdzuje aj jej nositeľka Olompiáda, celoročná súťaž pre deti.

Jej cieľom je naučiť ich správne nakladať s komunálnym odpadom, osvojiť si témy ako recyklácia, ochrana životného prostredia, separácia odpadu a spoločenská zodpovednosť. Víťazi minuloročnej súťaže, žiaci zo ZŠ z Jaroviec, v bratislavskej ZOO zapálili Olompijský oheň, ktorým oficiálne otvorili tretí ročník Olompiády. **Od septembra podporili myšlienku Olompiády ďalšie tri nové školy, ktoré zvýšili počet účastníkov v tejto súťaži na 103 škôl a 17 850 detí a žiakov.**

Projekt oslovuje viac ako polovicu materských, základných a špeciálnych škôl v Bratislave. Úsilie a nadšenie detí, ktoré neopadlo ani po troch

rokoch súťaženia, (bol aj nulý ročník), je dôvodom zanechania veľkej detskej Olo Eko stopy. Prvú, sprejerskú, zanechali členovia Olompijského výboru, moderátorka Adela Banášová, spisovateľ Daniel Hevier, hokejista Zdeno Cíger, cestovateľ Luboš Fellner, riaditeľ OLO Roman Achimský a primátor Milan Ftáčnik, za asistencie detí a sprejera Dalibora v ZOO. **Stopa má tri farby triedenia, modrú farbu papiera, žltú farbu plastu a zelenú farbu skla.** Roman Achimský v mene spoločnosti OLO spolu so Zdenom Cígerom, ktorý je adoptívnym otcom mláďaťa šimpanza učeníveho, Shani Kimani „záračného dieťaťa“ odovzdali šek v hodnote 999 EUR riaditeľke bratislavskej ZOO, Miroslave Šavelovej, pri príležitosti už 11. ročníka obľúbeného podujatia „S OLO zadarmo do ZOO“.

(red, rl)

Bratislavčania sa pekne „vyfarbili“

Malá školáčka, mamička s bábätkom, postarší pán, študenti – tí všetci sa nedávno pristavovali na Námestí SNP, aby mohli ukázať výtvarné schopnosti a prejavili talent počas podujatia **Mestského parlamentu mladých s názvom „Vyfarbi sa!“**

Farby do rúk zobrala aj 17 ročná Kristína, študentka jedného z bratislavských gymnázií: „Idem si len tak okolo a zrazu vidím, že sa tu niečo deje. Keď som zbadala ľudí, ako si tu pohodlne sedia a kreslia, pomyslela som si, že to vyskúšam aj ja. Už si ani nepamätám, kedy som niečo kreslila.“

Podľa Ivany Kuňovej, jednej z organizátoriek podujatia, je ich **ambíciou priniesť tvorivosť medzi ľuďmi, ktorí sa k umeniu pri bežnom živote často ani nedosta-**

nú, a vytvoriť tak prostredie, v ktorom sa spomedzi Bratislavčanov odhalia výrazné talenty a ich výtvarné pohľady na dianie v okolí. „Nemusíme totiž kresliť iba v škole alebo v krúžkoch, aj ulice mesta by mohli ponúknuť takéto možnosti.“

Z približne stovky kresieb sú tie najlepšie už vystavené na Bratislavských mestských hradbách. Najšikovnejší z výtvarníkov boli odmenení aj vecnými cenami. Podujatie **Vyfarbi sa!** podporil magistrát hlavného mesta a Úrad vlády SR. Organizujú ho predovšetkým mladí aktívni ľudia, ktorí už viacerými podujatiami dokazujú vrúcny vzťah k svojmu mestu. Známý je ich projekt skrášľovania zastávok MHD pod názvom **Namajuj ciTy!**, alebo aj nedávny festival **Rozbaľ to, Bratislava!**

(red, rl)

Vône a chute ulíc Flirtík s Čoko Šanel

Keby žije Parížanka v Bratislave, kam by asi chodila na zdravý obed? Kde by si dala lahodný dezert? A dostala zdravý fresh? Mondieu, to je ale ťažké! Alebo možno ani nie...

Na rohu ulíc, tam kde sa Ventúrska vplieťa do Pánskej, vznikol podnik príznačne nazvaný Mondieu. Vládne mu nežná Čoko Šanel, ktorá na hostí dohliada zo steny. Ukrytá je pod klobúkom, aby si zachovala tajomnosť i šarm. Veď ako sa na pravú Francúzku patrí.

Celý podnik sa nesie v príjemnom retro štýle, ktorý narastá na oblúbe v celej Bratislave. Zemi vládne mozaiková dlažba, ktorá sa miestami stáva dominantnou a premieta sa aj do obrazu, v ktorom býva slečna Čoko. Mondieu patrí medzi menšie chutné podniky, no jeho kapacitu v lete zväčšuje terasa. Avšak do vnútra sa oplatí pozrieť. Ak nie nadobro tam zostať. Najmä keď je vonku

čoraz chladnejšie... Na sedákoch a stoličkách sedia prevažne ženy, čo je dobrá správa pre všetkých slobodných mužov. Môže za to prevažne zloženie Menu, ktoré je zamerané na ľahkú a výživnú stravu z kvalitných surovín. Ten, kto trpí rôznymi intoleranciami, sa v Mondieu určite naje. Odporúčame výborné proso so zeleninkou, domáce i raw koláče, či zdravé freshe. Určite neodolate i domácim koláčom a keď budete mať šťastie na milého prevádzkara, porozpráva vám i o pôvode a kvalite surovín. Ponuku dopĺňajú kvalitné vína, makrónky i káva pripravovaná na luxusnom stroji Cimbali. Príprava patrí medzi najlepšie v Bratislave, rovnako ako aj milá obsluha – aspoň sme na ňu mali pri opakovanej návšteve šťastie.

Pokiaľ si chcete vychutnať príjemný obed, či kludný večer, vyberte sa na degustáciu. Snáď budete spokojní, rovnako ako my.

Aj váš strom môže rozžiariť Vianočné trhy na Hlavnom námestí

Tak ako po ostatné roky, aj tento rok organizácia Mestské lesy v Bratislave zabezpečuje pre hlavné mesto Bratislava výber a osadenie vianočného stromčeka na Hlavné námestie. Termín osadenia je už začiatkom novembra. Hľadanie vhodného stromu je náročná úloha, ktorá sa začína hneď po novom roku. Strom musí spĺňať mnoho kritérií, napr. symetrickosť a estetický vzhľad. Vhodný strom

by mal mať výšku aspoň 16m. Zároveň je dôležitá aj ľahká dostupnosť ku kmeňu na bezkolízny výrub a možnosť zabezpečiť prepravu nadrozmerného nákladu z miesta výrubu do centra mesta. Do výberu sa môžu zapojiť aj občania Bratislavy so svojou ponukou a venovať mestu vhodný strom. Svoje tipy posielajte na info@ba-lesy.sk, tel. kontakt: +421 2 547 890 34.

Telecafé a televízia využívajú zabudnuté priestory

Priestory miestneho úradu, ktoré samospráva viac ako 20 rokov nevyužívala a platila radšej za prenájom iných priestorov, sú zrekonštruované a využívajú sa pre verejné aktivity. Informovala o tom hovorkyňa **Alexandra Obuchová**.

Vo vchode na úrad z Medenej ulice vznikla Staromestská výdajňa, kam si po potraviny môžu chodiť sociálne slabší. V susedstve, kde predtým bol len sklad, funguje dnes Telecafé, v suteréne úradu vysielala

Staromestská televízia. Rekonštrukciu priestorov za 30-tisíc eur vznikla televízna kaviareň s kultúrnym programom, ale i podzemné štúdio. Obe sú technicky prepojené. „Dodávateľ rekonštrukcie bol vybraný elektronickou aukciou, čiže najtransparentnejším spôsobom, aký dnes existuje. Suma za rekonštrukciu sa vďaka tomu znížila o polovicu predpokladanej ceny,“ povedala starostka Starého Mesta Táňa Rosová.

Mesačne platí Staré Mesto 3400 eur mesačne za vysielanie,

ročne to činí vyše 40-tisíc eur mesačne. Na porovnanie, TV Ružinov dostáva od samosprávy ročnú dotáciu 360-tisíc eur bez DPH.

Vysielanie z Telecafé zabezpečuje spoločnosť Cheops, ktorá má televízne štúdio prenajaté od Staromestskej. Hoci platí len symbolický nájom 40 eur mesačne, bola nútená kaviareň kompletne zariadiť a technicky vybaviť.

(red)

Október je mesiac, keď už máme v záhrade málo kvitnúcich rastlín. Výnimku tvoria v tomto čase len chryzantémy, ktoré širokou škálou farieb kvitnúcich kvetov spestria záhony. Začínáme odstraňovať odkvitnuté letničky. Avšak odkvitnuté trvalky a suché trsy ozdobných tráv ponecháme. Budú nám tvoriť dekoratívnu funkciu v zime, ale takisto poslúžia ako potravina a útočisko pre vtáctvo. U ovocných stromoch dokončíme posledný zber ovocia a uskladníme ho. Je vhodný čas na výsadbu bobulovín (maliny, čučoriedky, ríbezle...). Slabé a odumreté výhonky odrežeme a silné výhonky skrátime o jednu tretinu. Pre lepšie zakorenenie môžeme na 1 až 2 dni namočiť korene do vody. Až

do prvých mrazov vysádzame ovocné stromy, okrem marhule a broskyne. Zakladáme živé ploty listnatých odrôd. Ihličnaté živé ploty vysádzame až na jar. Proti škodcom môžeme obaliť výhonky pletivom. V októbri pozberáme poslednú úrodu zeleniny. Môžeme ponechať vonku mrazuvzdornú zeleninu ako je kel, ružičková kapusta a zimný pór. Ostatnú zeleninu po zbere očistíme, vysušíme a uskladníme. Po zbere prekryjeme pôdu, prípadne zarýľujeme aj zelený odpad po zbere, ktorý nám bude slúžiť ako hnojivo. Po zelenom hnojení vysádzame najskôr po 14 dňoch. Citlivé rastliny v kvetináčoch schováme pred mrazmi dovnútra.

Tipy a rady:

Na jeseň, ale takisto celoročne

sa pri práci v záhrade stretávame s množstvom zeleného odpadu. Najvhodnejším riešením vzniknutého bioodpadu je jeho recyklácia-kompostovanie. Kompostovaním sa rozkladajú organické odpady na humusové látky pôsobením mikroorganizmov za pôsobenia vody a kyslíka. Hotový kompost je dobrým hnojivom, ktorý vráti späť do záhrady živiny. Do kompostu môžeme dať všetok bioodpad zo záhrady, kuchyne, živočíšne exkrementy, podrovené konáre, lístie, pokosenú trávu a iné. Je však potrebné dodržať pár zásad pri tvorbe kvalitného kompostu a to najmä veľkosť kompostovaného materiálu (čím menšie častice, tým skôr sa rozložia), ako aj správne zloženie a pomer uhľíkatých materiálov (lístie, sla-

ma, piliny...) a dusíkatých materiálov (zelený odpad, ovocie, trus...). Ideálny pomer je 1:1. Dôležité je tiež premiešavanie kompostu, tak aby bol vyrovnaný vzájomný pomer oboch látok a dostatočný prístup kyslíka. Musíme taktiež sledovať vlhkosť kompostu, aby nebol suchý, ale ani veľmi premočený. Kompostér môže byť z rôznych materiálov (dreva, železa, pletiva, plastu). Steny kompostéru musia prepúšťať vzduch, dno musí byť otvorené so zemínou a vrch má byť prekrytý. Vhodné sú kompostéry s väčším objemom pre ľahšie premiešavanie. Najlepšie je ich umiestniť niekde na tienisté miesto v kúte záhrady.

„Záhradkársky svet.“
Ing. Radovan Tomko -
Happygardens

Komplexná starostlivosť o Vašu záhradku. Pravidelná starostlivosť o malé záhradky i o veľké záhrady počas celého roka. Letná a zimná údržba aj pre bytové spoločenstvá.
Tel. 0917 539 527 Happygardens

NOVÉ ČÍSLO **STAR** PRÁVE V PREDAJI!

ANKETA O DOPRAVE odpovede čitateľov (II.)

Vpredchádzajúcom čísle sme uverejnili prvú časť odpovedí čitateľov na otázky do čitateľskej ankety Bratislavského kuriéra o doprave. Niektoré zaujímavé (krátené) odpovede uverejňujeme aj v tomto čísle. Všetky a úplné odpovede budú na stránkach www.bakurier.sk.

Otázky v ankete: 1. Malo by sa v Bratislave vybudovať metro? 2. Je v Bratislave málo parkovísk? 3. Je riešením parkovania budovanie parkovacích domov? 4. Myslíte si, že samospráva je tá, ktorá má riešiť parkovanie občanov? Aj keď sa jej to bezprostredne týka, nie je to nad rámec jej kompetencie? 5. Ak jazdíte do práce autom, prečo neprejdete do MHD? 6. Ako hodnotíte možnosti cyklo dopravy v Bratislave? 7. Ako by ste riešili autá na chodníkoch? 8. Ako by ste riešili situáciu s Hlavnou stanicou? 9. Ako vnímate možnosti lodnej dopravy pre MHD? 10. Akú dopravu na svoju prepravu preferujete?

V. Horáková:

1. Áno, nikdy nie je neskoro. 2. Áno. 3. Áno, určite mali by ich využívať tí vodiči, čo sa vozia do práce. 4. A kto iný? 5. To sa ma už netýka, ale najmä peši, mala

som to blízko. 6. Možnosti sú, treba vylepšiť krajnice ciest. 7. Je to často nevyhnutné, ale samozrejme, je pre chodcov určený. 8. Komplexne, sme v 21. storočí. 9. Perspektívny nápad, treba Dunaj využiť pre obyvateľov. 10. Bývam v pešej zóne, tak peši, MHD a auto, keď treba niečo ťažšie previesť.

Anikó Maruščáková:

1. Áno. 2. Áno. 3. Áno. 4. Áno, pozemky sú zväčša samosprávne, takže ich netreba vykupovať. 5. Jazdím MHD a vôbec sa nečudujem tým ľuďom, ktorí jazdia autom. 6. Cyklo doprava je správny smer, treba však vybudovať cyklocesty tak, aby nenastávali kolízie s chodcami. 7. Autá na chodníkoch nevadia, pokiaľ je dostatočný priestor na pohodlnú chôdzu. 8. Hlavnú stanicu je potrebné prebudovať tak, aby bola dostupná aj autom aj pohodlne pešo. 9. Lodná doprava, okrem Propelera, nemá opodstatnenie. 10. Jednoznačne by som jazdila autom, ak by to nebolo také nákladné. A v prípade Metra určite to. A rada chodím aj pešo.

Vanda Kyselicová:

1. Metro tu už malo byť dávno. 2. Parkovísk je dosť, len sú nevyužitú, lebo napr. patria k objektom, ktoré nikto nevyužíva alebo k privátnym rezortom, kde tiež nie sú využitú. 3. Zhodujem

sa s názorom poslankyne Páto-prstej, uverejneným vo Vašich novinách. 4. Samospráva by mala mať určité nezanedbateľné kompetencie pri riešení parkovania na území pod svojou správou. 5. MHD by mala byť plynulá a pohodlná. Darma máme nízkopodlažné autobusy, keď stoja meter od chodníka v jame neudržiavanej vozovky a chodník má nevyhovujúcu výšku a rozbitý obrubník.

6. Biedne. Nevieam o jednej jedinej bezpečnej a príjemnej trase, ktorá by plynulo prechádzala územím mesta a bola vhodná aj pre nešportovcov, či deti. 7. Jednoducho tak, ako som to videla vo Francúzsku. Všade sú po obvodoch chodníkov osadené liatinové stĺpiky. 8. Hlavná stanica je hanba a katastrofa mesta. 9. Kladne, ale nesmelo by ísť o panské huncústvo majiteľov Riverparku, lež o pravidelnú kyvadlovú dopravu za cenu lístka na MHD, niečo ako v Benátkach. 10. Žijem v meste, takže „pešibus“ a MHD. Auto treba použiť, keď ho naozaj treba, teda na veľké nákupy, odvoz starých a chorých ľudí k lekárovi, odvoz či dovoz cestujúceho, ktorý prichádza, či odchádza z mesta aj s batožinou, rozhodne nie na prepravu vlastného zdravého tela cez mesto.

(rl)

DELIKATESO

aupark
BRATISLAVA SHOPPING CENTER

POLUS
CITY
CENTER

avion
SHOPPING PARK

galleria
EUROVEA

CENTRAL

my

DELIKATESO

